

Освіта в Україні та зарубіжних країнах :

анотований бібліографічний список

2020. – Вип.1 (січень). –65 с.

Освіта в Україні

1. **Абрамова О. В.** Застосування мультимедіа-технологій у реалізації індивідуального підходу до навчання студентів / О. В. Абрамова, Н. В. Мироненко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 168. — С. 12-14. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** Розглянуто можливості застосування мультимедійних презентацій MS Office PowerPoint при підготовці майбутніх вчителів трудового навчання та технологій. Досліджено варіанти використання мультимедійних презентацій для індивідуального перегляду на комп'ютері під час аудиторних занять. Запропоновано схеми розгалуженої мультимедійної презентації при повторенні теоретичного матеріалу вже вивченої теми або як допуск до виконання лабораторно-практичного завдання із пройденої теми.

2. **Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України** : зб. матеріалів [III] Всеукр. круглого столу з міжнар. участю, (29 жовт. 2019 р.) / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури, [Каф. основ проф. навчання]. — Київ, 2019. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А801972** Зі змісту: Вища освіта України в очах міжнародної та української громадськості / Є. В. Перегуда. — С. 15-19; Технологія WEB-квест в освітньому процесі/ І. Л. Кириченко, Л. Ю. Скрипнюк. — С.37-39; Концептуальна модель дослідження іміджу університету / М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Н. С. Чернега. — С.46-50; Актуальні проблеми вітчизняної освіти на сучасному етапі / С. І. Корсун, О. О. Корсун. — С. 51-53; Забезпечення якості освіти – одне з пріоритетних завдань вищої школи України / Г. Л. Корчова. — С. 54-57; Тенденції розвитку дистанційного навчання в освітній діяльності України/ А. В. Кузнецов. — С. 62-65;

Особливості оцінювання досягнень учнів у Новій українській школі / Т. В. Марченко. – С. 69-71; Професійний розвиток педагогічних працівників у системі формальної післядипломної освіти / В. Ю. Наумова. – С. 77-79; Розвиток інформаційно-аналітичної компетентності науково-педагогічних працівників / О. Л. Озерян. – С. 84-88; Інклюзивна освіта як провідна освітня тенденція / Л. М. Потапюк. – С. 98-102; Формування у студентів здоров'язберігаючої компетентності в умовах освітнього середовища ЗВО / М. В. Руденко. – С. 103-106; Когнітивні технології в системі вищої освіти / В. В. Ткаченко, О. А. Тугай, М. М. Климчук. – С. 124-126; Тестування як елемент модернізації вищої освіти відповідно до Болонського процесу / Л. І. Чулінда. – С. 149-151; Соціально-психологічна адаптація молоді в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій / М. І. Берташ, Р. А. Калениченко. – С. 164-167; Педагогічний моніторинг як складова організації освітньої діяльності навчального закладу / І. В. Беседовська. – С.168-172; Гейміфікація як один із інноваційних підходів до навчального процесу / М. В. Гришуніна, М. В. Руденко. – С. 184-188; Проблема булінгу в закладах освіти : сутність, причини, засоби / С. Ю. Довгополов, О. А. Негода, Г. Л. Корчова. – С. 200-203; Формування компетентностей та цінностей випускника Нової української школи / Д. Р. Маліновська, С. В. Левченко; Корупція в системі вищої освіти, як перепона євроінтеграції України / Д. С. Михайлюта, Р. А. Калениченко. – С. 237-239; Fishbone (Фішбоун) як сучасна стратегія в освіті / Є. В. Обиденнова, Г. Л. Корчова. – С. 243-245; Впровадження електронних підручників / В. Р. Пічкур, Ю. С. Красильник. – С. 256-258; Профілактика боулінгу в закладах освіти : педагогічний аспект / Ю. В. Поліщук, І. М. Иакаров, Г. Л. Корчова. – С. 259-262.

3. Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах : зб. наук. пр. за матеріалами XV Міжнар. наук.-практ. конф. , 14 листоп. 2019 р., [м. Одеса] / ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіон. акад. упр. персоналом" (МАУП), Одес. ін-т, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України ; [редкол.: О. Ф.

Каракасіді та ін.]. — Одеса : Лерадрук, 2019. — 302 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A801887**. Зі змісту: *Поняття та причини корупції в українській освіті / О. А. Золотарьова. — С. 124-132; Гуманістичне мислення студентів та роль музеїв у його формуванні / Л. Ф. Домбровська, О. І. Домбровський. — С. 219-223; Завдання щодо реалізації концепції «Нова українська школа» / Т. П. Лозова. — С. 224-229; Негативні наслідки корупційних практик в системі освіти / О. Додонова. — С. 244-249.*

4. **Акуленко І.А. Інтеграція як методологічна основа для визначення змісту міжпредметних курсів за вибором / І. А. Акуленко // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. — Черкаси, 2018. — № 9. — С. 42-54. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 18050-9 (2018)** *Розглянуто теоретичні аспекти формування змісту міжпредметних курсів за вибором на засадах інтегрованого підходу. Обґрунтовано напрями, види, рівні інтеграції у навчанні учнів, прокоментовано види зв'язків між елементами змісту, що загалом визначають зміст міжпредметних курсів за вибором у старшій профільній школі.*

5. **Алеко О. Соціальне становлення особистості дошкільника : соціальна досвідченість та економічна обізнаність : монографія / О. Алеко, С. Курінна, Я. Курінний; Держ. вищ. навч. закл. "Донбас. держ. пед. ун-т". — Слов'янськ, 2019. — 218 с. — Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802619** *Коллективна монографія є продуктом науково-дослідної роботи трьох науковців Державного вищого навчального закладу "Донбаський державний педагогічний університет", який репрезентує результати вивчення проблеми соціалізації дітей старшого дошкільного віку за останні десять років. Монографія певною мірою характеризує соціально-педагогічні аспекти становлення особистості дошкільника, рівень його соціальної досвідченості та економічної обізнаності; охоплює питання організації предметно-розвивального середовища для первинної економічної соціалізації дитини та роль взаємодії освітньої установи й родини у формуванні соціального досвіду дошкільника.*

6. **Андрощук Л.М. Вища хореографічно-педагогічна освіта в Україні : законодавче та нормативно-правове забезпечення та перспективи розвитку / Л. М. Андрощук // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 176. — С. 62-67. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-176* Розглянуто проблему законодавчого, нормативно-правового забезпечення функціонування хореографічно-педагогічної освіти в Україні та перспективи її розвитку. Представлено місце хореографічно-педагогічної освіти в структурі вищої освіти України в законодавчому полі. Висвітлено роль розробки освітньо-професійної програми та проекту стандартів для становлення хореографічно-педагогічної освіти. Обґрунтовано перспективи розвитку хореографічно-педагогічної освіти в Україні.**

7. **Антонець Н. Тенденції реформування шкільної освіти в Україні: школа соціальної реабілітації (кінець ХХ ст.) / Н. Антонець // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 8-13. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)* Проаналізовано документи, що стали основою нормативно-правового забезпечення функціонування спеціальних загальноосвітніх шкіл для дітей і підлітків, які потребують особливих умов виховання (з 1995 р. — школи соціальної реабілітації), в останнє десятиліття ХХ ст.**

8. **Атаманчук Н. М. Інноваційні технології в сфері екологічної освіти в ЗВО / Н. М. Атаманчук // Актуал. проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. — Т. 11, вип. 19 : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. — Житомир, 2019. — С.6-20. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15544-11/19* Вивчено питання впровадження педагогічних інновацій під час викладання природничих дисциплін викладачами ЗВО. Встановлено, що запроваджені викладачами освітні інновації допомагають вирішувати проблеми екологічної освіти студентської молоді. Наголошено на важливості**

використання викладачами ЗВО на лекційних, практичних та лабораторних заняттях природничого циклу мотиваційно-стимулювальних та оцінно-регулівних методів.

9. Балака Є.І. Підвищення рівня освіти абітурієнтів з сільської місцевості / Є.І. Балака, Д. С. Лючков, М.Є. Резуненко // Наук. зап. каф. педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2018. — Вип. 42. — С.6-17. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-42
Зазначено, що протягом останніх десятиліть спостерігається стійка тенденція щодо зниження рівня знань з фізико-математичних і природознавчих дисциплін у випускників середніх шкіл, що вступають до технічних ВНЗ. Більшою мірою це стосується абітурієнтів, що отримали повну середню освіту в школах сільської місцевості. Наслідком цього є: суттєве зменшення зацікавленості серед сільської молоді в отриманні вищої технічної освіти; віддання переваги ВНЗ гуманітарного напрямку; проблеми та складності, з якими стискаються випускники сільських шкіл при вивчанні математики, фізики на перших курсах технічних ВНЗ. Наведено поглиблений аналіз цих причин, статистичні дані успішності студентів молодших курсів з фізико-математичних дисциплін – випускників сільських та міських шкіл. Розглянуто досвід роботи української гімназії на початку ХХ століття. Обґрунтовано пропозиції щодо вирішення цих проблем на основі реструктуризації малокомплектних шкіл.

10. Балдинюк О. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями / Олена Балдинюк // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. — Умань, 2019. — Вип. 2. — С. 90-95. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-2(2019).
Розглянуто особливості соціально-педагогічної роботи з дітьми з особливими потребами. Проаналізовано напрями та форми роботи соціального працівника з дітьми з інвалідністю та їх сім'ями. Наголошено на тому, що лише спільна діяльність соціальних працівників, педагогів та батьків у роботі з дітьми з інвалідністю дасть можливість вирішити проблеми розвитку особистості

дитини, її соціальної реабілітації та адаптації. Здійснено аналіз технологій соціальної роботи з дітьми з інвалідністю. Висвітлено зміст соціальної роботи з дітьми з інвалідністю, спрямований на встановлення соціальної проблеми, виявлення причини та пошук способів її вирішення. Текст: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/168354>

11. Безвершенко Ю. Що робити для порятунку природничо-математичної освіти в середній школі / Юлія Безвершенко // Дзеркало тижня. — 2019. — 21 – 26 груд. (№ 49). — С. 12. *Йдеться про те, що розвинені країни, які всерйоз формулюють мету зростання ВВП за певний період, не забувають вказати, за рахунок чого вони збираються цієї мети досягти. Зокрема, є цікаве дослідження, яке прогнозує, що зростання на один відсоток кількості працівників, задіяних у STEM, тобто в науці, технологіях, інженерії та математиці, за 20 років додасть майже 58 млрд дол. до ВВП Австралії. Зазначено, що попри роки провалів державної політики у сфері освіти, відсутності тягlosti та еволюційного розвитку системи української освіти як цілого, величезну неоднорідність ставлення до освіти на місцях та низки непроговорених суспільних травм, люди роблять неймовірне. Уся ця титанічна робота, а також популяризація природничо-математичних дисциплін, науки і навіть самої цінності знань тримається на індивідуальному ентузіазмі, вона не може привести до змін національного масштабу.* Текст: https://dt.ua/EDUCATION/scho-robity-dlya-poryatunku-prirodnicHO-matematichnoyi-osviti-v-seredniy-shkoli-333568_.html

12. Бендес Ю. П. Використання інноваційних технологій для ефективного формування компетентностей школярів / Ю. П. Бендес // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 168. — С. 26-29. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** *Стаття присвячена аналізу актуальних для Нової української школи інноваційних технологій, теоретичному обґрунтуванню та створенню інноваційних методів і прийомів, спрямованих на ефективне формування компетентностей у школярів. У*

роботі виділено низку основних наукових напрямів психології, які пояснюють механізми засвоєння знань. На основі цих механізмів розкрито важливість застосування методу проектів та проблемної технології. Розроблено та впроваджено технологію контрприкладів, яка ґрунтується на діяльнісному підході та теорії розвивального навчання. Використання контрприкладів базується на діалектичному принципі єдності і боротьби протилежностей, а саме протилежності (протиріччя) виступають головними чинниками набуття школярами компетентностей.

13. **Бережнюк О. Знання – в пріоритеті** / Олена Бережнюк // День. — 2020. — 10 - 11 січ. (№ 2/3). — С. 19. *Йдеться про вінничанку Надію Яровенко, яка у свої 25 років отримала чотири дипломи про вищу освіту українських університетів та ще п'ять – французьких.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/znannya-v-prioryteti>

14. **Березкіна О. Моніторинг дослідження впливу організації здоров'язберігальної діяльності закладу вищої освіти на формування здорового способу життя підлітків** / О. Березкіна // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 14-18. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)** *Автори статті констатують, що з огляду на стан здоров'я зростаючого покоління стає зрозумілою деяка обмеженість традиційної організації освітнього процесу та її згубний вплив на здоров'я студентів. У зв'язку з цим актуалізується завдання пошуку ефективних освітніх технологій, у яких збереження здоров'я студентів є пріоритетним. У зв'язку з постійними соціально-економічними та природними змінами, що відбуваються у світі, діяльність зі збереження, зміцнення та формування здоров'я молодого покоління вимагає своєчасної корекції.*

15. **Бесарабчик В. О. Приватноправові засади реформування дошкільної освіти України в умовах європейської інтеграції** / В. О. Бесарабчик // Приват. право і підприємництво : зб. наук. пр. / НДІ приват.

права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака Нац. акад. прав. наук України. – Київ, 2019. – Вип. 19. – С. 69-73. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16342-19** *Визначено основні риси та відмінності організації дошкільної освіти в Україні та країнах ЄС, обґрунтовано позитивний досвід розбудови дошкільної освіти у країнах Європи з проекцією на модернізацію дошкільної та початкової освіти в Україні, а також висвітлено сутність освітньої політики ЄС у контексті особливостей формування спільної політики ЄС.*
Текст: <http://ppp-journal.kiev.ua/archive/2019/19/7.pdf>

16. Біда О. А. **Професійна мобільність як фактор професійної успішності сучасного фахівця** / О.А. Біда // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 178. — С.17-21. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178** *Професійну мобільність потрактовано як системну якість особи фахівця, яка включає в себе цілу низку знань, умінь, здібностей, особистих якостей, ціннісних орієнтацій тощо. Подано бачення мобільності фахівців зарубіжними вченими. Створено концепцію мобільності вчителя-європейця. Показано класифікації працівників за їх ставленням до мобільності, що можна умовно поділити на такі групи : фактично мобільні, потенційно мобільні, фактично стабільні, потенційно стабільні.*

17. Бісовецька Л. А. **Роль педагогічної комунікації у підготовці вчителя Нової української школи** / Л. А. Бісовецька // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 173. —С. 72-75. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173** *Стаття присвячена педагогічній комунікації, що є важливим чинником професійної ідентичності й охоплює всі сфери педагогічної діяльності. З'ясовано, що Нова українська школа є одним із найбільших викликів саме для вчителів, оскільки їм потрібно працювати по-новому, адже повинні бути задіяні зовсім інші підходи та методи навчання. Дисципліна «Теорія і практика педагогічних комунікацій» є складовою частиною гуманітарних дисциплін, вона передбачає розвиток*

комунікативної компетентності майбутніх педагогів, підвищення рівня їх етичної взаємодії з учнями, формування комунікативної спрямованості у студентів.

18. **Бобрицька В. Сучасні освітні реформи в Україні: досягнення та новітні виклики** / В. Бобрицька // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 1(14). — С. 16-21. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17030-1(14)**. Обґрунтовано, що сучасні реформи в системі освіти України відбуваються з урахуванням новітніх суспільних викликів і пріоритетних завдань законодавчої і виконавчої гілок влади, зокрема щодо поліпшення ефективності освіти, подолання територіальних відмінностей у якості її надання, модернізації змісту освіти відповідно до актуальних запитів ринку праці, підтримки процесу впровадження академічної доброчесності у закладах освіти та наукових установах. Здійснено аналіз ефективності освітніх реформ в Україні шляхом проведення фокусованих групових інтерв'ю з учасниками освітнього процесу – студентами (майбутніми вчителями), практикуючими учителями, викладачами закладу вищої освіти.

19. **Богущ А. Становлення і розвиток української дошкільної лінгводидактики (друга половина XIX— початок XXI ст.)** : монографія / Алла Богущ. – Київ, 2019. – 328 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А802676** Висвітлено періоди та етапи становлення української дошкільної лінгводидактики від другої половини XIX ст. до наших днів. Використано матеріали статей, монографій автора, опублікованих раніше з питань становлення і розвитку української дошкільної лінгводидактики.

20. **Бондар В. І. Диференційоване навчання дітей з особливостями інтелектуального розвитку в закладах загальної середньої освіти** / В.І. Бондар // Актуал. питання корект. освіти : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 13 : Педагогічні науки. — С. 5-17. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 17351-13** Розкрито

особливості психічного розвитку учнів молодшого шкільного віку з інтелектуальними порушеннями та обґрунтовано причини виникнення неуспішності у навчанні. Здійснено аналіз першоджерел, присвячених проблемам інклюзивного та інтегрованого навчання дітей в закладах загальної середньої освіти, узагальнено та систематизовано одержані вченими результати досліджень.

21. **Борисенко З. Особливості прояву та причини виникнення емоційного вигорання студентської молоді** / З. Борисенко // Проблеми гуманітар. наук : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — Дрогобич, 2018. – Вип. 43 : Серія : Психологія. — С. 25-38. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14681-43(психол.)** Здійснено аналіз психологічних особливостей синдрому емоційного вигорання у студентів. Розглянуто психологічні аспекти проявів такого синдрому. Наведено результати емпіричного вивчення соціально-демографічних детермінант виникнення та особливостей прояву синдрому емоційного вигорання у студентів.

22. **Боровик М. В. Методики оцінювання результативності діяльності українських закладів вищої освіти на державному рівні** / М. В. Боровик // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Міжнар. екон. відносини та світ. госп-во. — Ужгород, 2019. – Вип. 24, ч. 1. – С. 44-47. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп18035-24/1** Проаналізовано методики оцінювання результативності закладів вищої освіти, які пропонувалися в Україні останніми роками на державному рівні. Зокрема, розглянуто Методику розподілу обсягів державних коштів на фінансування закладів вищої освіти, основні підходи до її застосування та формалізацію показників. Також розглянуто "Методику рейтингового оцінювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації", запропоновану Міністерством освіти і науки України. Виявлено особливості, переваги та недоліки розглянутих методик. Обґрунтовано необхідність розроблення методичного підходу до оцінювання ефективності діяльності закладів вищої освіти з урахуванням

особливостей та специфіки їхньої діяльності, використання якого дасть змогу визначити тенденції сталого розвитку закладів вищої освіти. Текст: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuumevcg_2019_24\(1\)_11](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuumevcg_2019_24(1)_11)

23. **Бочелюк В. Й. Соціально-психологічні особливості розвитку емоційних станів учнів спеціальних закладів освіти** / В. Й. Бочелюк // *Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 178. — С. 26-29. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178* *Мета статті – вивчення особливостей емоційного розвитку розумово відсталих дітей і визначення методів спеціальної роботи з формування і корекції розуміння емоційних станів, що є необхідною умовою їх успішної соціальної адаптації. Разом з вирішенням головної мети – формування розуміння емоційних станів і розвиток навиків спілкування – велике місце в програмі приділено розвитку мови як одному з найважливіших засобів спілкування.*

24. **Бреус С. В. Управління економічною безпекою системи закладів вищої освіти: проблематика використання ієрархічно-фасетного методу** / С. В. Бреус // *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Міжнар. екон. відносини та світ. госп-во. — Ужгород, 2019. — Вип. 24, ч. 1. — С. 55-63. — Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп18035-24/1* *Досліджено чинники економічної безпеки системи закладів вищої освіти. Виокремлено чинники, що мають разом стосунок до зовнішнього і до внутрішнього середовища, та здійснено їх розмежування залежно від характеру впливу – безпосереднього та опосередкованого. Проведено кореляційний аналіз, за результатом якого виділено групи чинників, що характеризують сферу управління системою ЗВО у контексті її фінансового та організаційного забезпечення, контингенту студентів та науково-педагогічних працівників. Виділено особливості розвитку вищої освіти України, які у комплексі з*

урахуванням дії визначених чинників становлять базис для формування класифікації ефективності функціонування системи ЗВО. Розроблено ієрархічно-фасетну класифікацію ефективності функціонування системи ЗВО, що покладена в основу методичного підходу до оцінювання економічної безпеки системи закладів вищої освіти та є інструментальною основою її моделі.

Текст: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuumevcg_2019_24\(1\)_13](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuumevcg_2019_24(1)_13)

25. **Булавенко С. Д. Формування соціальної активності учнів :** навч.-метод. посіб. / С. Д. Булавенко, Є. І. Коваленко; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2018. – 224 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802069** Надано теоретичне та методичне обґрунтування процесу формування соціальної активності учнів загальноосвітньої школи шляхом організації учнівського менеджменту як форми розвитку учнівського самоврядування. Представлено програму спецкурсу для учнівського активу "Школа креативного менеджера", авторські розробки змісту та методики проведення тренінгових занять для учнівського активу V – XI класів.

26. **Васецька Т. М. Батьківська підтримка як запорука забезпечення гармонійного розвитку дитини з психофізичними проблемами в системі інклюзивного навчання /** Т. М. Васецька // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 174. — С.81-85 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Здійснено теоретичний аналіз проблеми батьківської підтримки і розуміння батьками власних дітей, які мають психофізичні вади. Вказано на широкий спектр послуг для батьків, що допоможе стати більш компетентними захисниками прав своїх дітей в системі інклюзивного навчання.

27. **Власенко К. Освітній сайт як засіб формування інформатичної компетентності студента /** К. Власенко І. Сітак, О.Чумак //

Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. – Черкаси, 2018. – № 16. — С.3-15. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)** На основі аналізу джерел з питань використання освітніх сайтів в навчанні сформульовано вимоги до розробки контенту сайту навчального призначення. Розглянуто вплив застосування сайтів на формування інформатичних компетентностей студентів закладів вищої технічної освіти. Наведено приклад застосування авторського сайту "Диференціальні рівняння" для формування інформатичних компетентностей студентів спеціальності "Комп'ютерні науки".

28. **Власова І. В. Автономія університету : теоретичний аспект** / І. В. Власова // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки . – Черкаси, 2018. – № 16. — С.37-44. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)** З'ясовано роль освіти, у тому числі вищої, як державної послуги та суспільного блага. Визначено особливості вищої освіти як державної послуги. Наведено економічний та політичний підходи до розмежування категорій «суспільне» і «приватне» у сфері вищої освіти. З'ясовано, що автономія стосується самоврядування. Важливою проблемою у сфері вищої освіти є досягнення балансу між державною підтримкою та автономією університетів, а також визначення форм і меж автономії університетів в умовах ринкової економіки. Здійснено порівняльний аналіз підходів вітчизняних та зарубіжних вчених до поняття «автономія університетів».

29. **Волощук І. Концепція середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування** / І. Волощук, В. Мадзігон // Пед. інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. / Ін-т обдар. дитини НАПН України. — Київ, 2019 . — Вип. 1 (22). —С.33-50. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15657-1(22)** Обґрунтовано мету створення системи загальної середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування: розвиток інтелекту й ефективне виховання шляхом оптимізації навчальних планів, розширеного чи поглибленого вивчення профільних предметів, вивчення спеціалізованих предметів, що спрямовані на ознайомлення учнів з науковою,

раціоналізаторською (винахідницькою), проектною, конструкторською та підприємницькою діяльністю, а також з використанням інформаційних технологій у процесі розв'язування формалізованих задач, їх пропедевтичної підготовки до здійснення переліченого та інноваційного використання результатів зазначених видів діяльності, адаптації організаційних форм і методів навчання до специфіки інтелекту, процесу учіння обдарованих учнів основної та старшої школи із застосуванням наукового методу в навчальній діяльності, тобто з організацією пізнавальної діяльності учнів, яка передбачає знаходження наукової проблеми, формулювання наукового завдання, його вирішення (отримання суб'єктивно нових знань) з використанням наукових методів пізнання.

Текст:

https://scholar.google.com/citations?user=Hbb8XNkAAAAJ&hl=ru#d=gs_md_cit_a-d&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Dru%26user%3DHbb8XNkAAAAJ%26cstart%3D20%26pagesize%3D80%26citation_for_view%3DHbb8XNkAAAAJ%3ALdasjJ6CEcoC%26tzom%3D-120

30. **Галімська І. І. Формування культури здоров'я молоді засобами фізичного виховання** / І. І. Галімська // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С.177-180 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173** Висвітлено проблему формування культури здоров'я студентів. Проаналізовано базові поняття з зазначеної проблеми. Розкрито їх сутність та зміст. Обґрунтовано роль фізичного виховання як навчальної дисципліни у процесі формування культури здоров'я молоді.

31. **Гальченко М. Від "Техно-" до "Інфо-": етапи еволюції наукового мислення** / М. Гальченко, С. Курбатов // Пед. інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. / Ін-т обдар. дитини НАПН України. — Київ 2019 . — Вип. 1 (22). — С.63-69. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15657-1(22)** Досліджено еволюцію креативного мислення в умовах техногенної цивілізації, що чинить вплив на соціальну, культурну, когнітивну

й інтелектуальну сфери життя людини та суспільства. На основі здійсненого аналізу виокремлено технологічне мислення, актуальність якого зумовлена запитами життя, де культурна, гуманітарна, метафізична сфера поступається науковій, техніко-технологічній. Реалізація змісту технологічного мислення знаходить продовження в динаміці розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій. Вони породжують мислення, яке можна назвати інформаційним. Текст:

https://scholar.google.com/citations?user=Hbb8XNkAAAAJ&hl=ru#d=gs_md_cit_a-d&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Dru%26user%3DHbb8XNkAAAAJ%26cstart%3D20%26pagesize%3D80%26citation_for_view%3DHbb8XNkAAAAJ%3APaBasH6fAo0C%26tzom%3D-120

32. **Гаман П. І. Державне фінансове забезпечення закладів вищої освіти в Україні : проблеми та перспективи** / П. І. Гаман // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид. — Київ, 2018. — Вип. 4 (52). — С.65-70. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15801-4(52)** Досліджено проблеми державного фінансового забезпечення закладів вищої освіти в Україні, розглянуто зарубіжні моделі фінансування та надано оцінку перспектив.

33. **Гафіяк А. М. Професійна компетентність майбутніх фахівців з інформаційно-комунікаційних технологій** / Алла Мирославівна Гафіяк ; НАПН України, Хмельниц. нац. ун-т. — Хмельницький, 2019. — 404 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А802615.** Обґрунтовано науково-методичне і організаційно-практичне забезпечення процесу формування професійної компетентності майбутніх фахівців з інформаційно-комунікативних технологій у закладах вищої освіти. Запропоновано авторські підходи до вирішення проблеми формування готовності студентів до практичної професійної діяльності. Здійснено відбір і модифікацію базових понять дослідження. Виявлено сутність, структуру, особливості змісту і організації процесу підготовки майбутніх фахівців з інформаційно-комунікативних технологій у закладах вищої освіти. Підготовлено

методичні рекомендації до проведення лекційних, практичних і лабораторних занять.

34. **Гевчук Н.С. Соціальна профілактика булінгу в закладах освіти** / Н.С. Гевчук // Зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. Серія соц.-пед. — Кам'янець-Подільський, 2019 . — Вип. 32. — С.54-62. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14999-32** Проаналізовано результати дослідження явища "булінгу" у закладах освіти. Проаналізовано нормативно-правові акти України щодо протидії булінгу. Визначено поняття "булінгу" та типові ознаки. Розкрито права та обов'язки керівників закладів освіти щодо протидії боулінгу.

35. **Горбатюк О. Управлінські аспекти формування професійно-педагогічної культури викладача в умовах ЗВО** / О. Горбатюк // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019 . — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 47-51. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)**Здійснено теоретичний аналіз функцій, структури та компонентів діяльності викладача закладу вищої освіти. Визначено специфіку формування педагогічної культури викладача як професійної. Охарактеризовано управлінські завдання професійно-педагогічної культури педагога вищої ланки освіти. Запропоновано особливі форми розвитку, організації та моніторингу формування професійно-педагогічної культури педагога ЗВО.

36. **Гордієнко Н. М. Освітні заклади інтернатного типу у дискурсі соціології** : монографія / Н. М. Гордієнко; Хортиц. нац. акад. — Запоріжжя, 2018. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 801614** Наведено результати соціологічного дослідження діяльності інтернатних закладів у системі освіти України, результати якого оцінюються у двох вимірах : науково-теоретичному і соціально-практичному. Особливу увагу приділено таким аспектам діяльності інтернатних навчальних закладів, як набуття вихованцями соціального капіталу, підготовка випускників до успішної

соціальної адаптації, розвиток у них готовності до складання та реалізації життєвих планів і до висхідної соціальної мобільності.

37. **Гребень С. Є. Сучасний стан розвитку вищої освіти в Україні та її фінансування** / С.Є. Гребень // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С.105-111. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51)** Проаналізовано сучасний стан розвитку вищої освіти в Україні та джерел її фінансування. Проаналізовано розміри видатків зведеного бюджету України на вищу освіту та проведено їх порівняння з загальною сумою видатків та розміром валового внутрішнього продукту. Встановлено основні тенденції розвитку вищої освіти в Україні, які полягають в зниженні частки бюджетного фінансування у співвідношенні з ВВП.

38. **Денисенко М. П. Сучасний стан розвитку вищої освіти в Україні та взаємозв'язок з економічною безпекою закладів вищої освіти** / М. П. Денисенко // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С.157-167. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51)** Висвітлено взаємозв'язок стану розвитку вищої освіти в Україні з економічною безпекою закладів вищої освіти. Досліджено теоретико-практичні аспекти функціонування вітчизняних закладів вищої освіти та забезпечення їх економічної безпеки. Розглянуто основні чинники, які впливають на економічну безпеку закладів вищої освіти.

39. **Дмитрик Т. "Закон України про вищу освіту" як гарантія запобігання мобінгу у вищих навчальних закладах** / Т. Дмитрик // Наук. вісн. Львів. нац. ун-ту ветеринар. медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. Серія : Екон. науки. – Львів, 2019. – Т. 21, № 92. – С. 177-179. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15223-21/92** Визначено основну ознаку мобінгу – регулярне і цілеспрямоване завдання душевної і фізичної шкоди людині, що відображається у психологічному терорі, який здійснює особа або група осіб проти колеги по роботі чи навчанню. Проаналізовано положення Закону України про вищу освіту як запоруки подолання

негативних явищ серед учасників освітнього простору як на горизонтальному (серед колег та товаришів по роботі), так і на вертикальному рівні (керівник – викладач, викладач – студент).

40. **Дроботова Л. Розвиток вищої юридичної освіти України у системі світових інтеграційних процесів** / Л. Дроботова // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 1(14). — С. 32-38. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17030-1(14).** Проаналізовано стан вищої освіти в цілому. Звернено увагу на розвиток вищої юридичної освіти зокрема, зазначено проблеми, які виникали та існують сьогодні. Розглянуто шляхи євроінтеграційного розвитку освіти та питання, які потребують детального вивчення і систематизації. Зазначено, що будь-яка інтеграція у міжнародний простір вимагає всебічної модернізації не тільки у сфері вищої освіти, а й неабияких зусиль з боку законодавчої, нормативної бази, та створення механізмів, які б відповідали європейським стандартам, але також і зберігали своєрідні особливості вітчизняної освіти.

41. **Дуб В. Соціально-психологічний тренінг як засіб розвитку гармонійних міжособистісних відносин студентів-переселенців** / В. Дуб // Проблеми гуманітар. наук : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — Дрогобич, 2018. — Вип. 43 : Серія : Психологія. — С. 88-96. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14681-43(психол.)** Обґрунтовано важливість запровадження у практику виховної роботи вищої школи форм і методів роботи, які базуються на принципах співробітництва, співтворчості, взаємоповаги та взаєморозуміння. Висвітлено особливості такого тренінгу. Окреслено результати участі студентів-переселенців у соціально-психологічному тренінгу з розвитку гармонійних міжособистісних відносин.

42. **Єгорченко І. Як із розрахунку закохатися в математику?** / Ірина Єгорченко // Дзеркало тижня. — 2020. — 3 – 10 січ. (№ 1276). — [Електронні дані]. *Йдеться про те, що міністр освіти і науки України Ганна*

Новосад оголосила 2020 рік в Україні "роком математики", презентуючи сумні результати міжнародного порівняльного дослідження PISA. Зазначено, що рік математики — добра нагода поговорити про її популяризацію та про те, як перетворити цей предмет із "примусового" на улюблений. Перелічено канали ютуба для математичних гурманів. Текст: <https://dt.ua/EDUCATION/yak-iz-rozrahunku-zakohatisya-v-matematiku-335138.html>

43. **Желіба О. В. Освіта і гендер** : навч.-метод. посіб. / О. В. Желіба; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2019. - –56 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : A802065** Посібник присвячено теорії гендерної освіти та методиці проведення занять з гендерних студій. У першій частині курсу висвітлено теорію гендерної освіти. Друга частина курсу спрямована на набуття навичок тренера з гендерної освіти. Кожна частина містить добірку джерел, запитання та завдання для самоперевірки.

44. **Зелинская С. А. Возможности использования систем управления контентом для создания информационно-образовательных ресурсов ВУЗа** / С.А. Зелинская // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 168. — С. 97-99. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** Проаналізовано можливості використання систем управління контентом, описано їхні переваги і недоліки. Як приклад практичного використання систем управління контентом описані Joomla, Moodle. Зазначено, що при виборі тієї чи іншої системи управління контентом необхідно чітко визначити, які саме потрібні можливості. Така уніфікація дозволяє отримати більш універсальне освітнє середовище, за рахунок відсікання непотрібних функцій і акцентуванні уваги на основному функціоналі. Така організація інформаційно-освітнього простору дозволяє створити більш дружній інтерфейс і не перевантажувати зайвими можливостями кінцевого користувача освітнього ресурсу.

45. **Золочевська М. В. Інноваційні методи навчання в сучасних закладах вищої освіти : переваги і недоліки** / М. В. Золочевська, В. Дружиніна // Наук. зап. каф. педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2019. — Вип. 44.— С. 115-126. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-44** *Визначено структуру інноваційної взаємодії ВНЗ та підприємств : договірні відносини, альянси, консорціуми, інкубаторні програми, студентська практика. Обгрунтовано, що для залучення уваги студентів до матеріалу необхідно застосування інноваційних методів (метод проектів, методи "змішаного навчання", "жива бібліотека", візуалізація), що дають позитивні результати як у навчанні студентів (адаптація до реального професійного життя, самоорганізація, самоменеджмент, критичне мислення, адаптація до командної роботи), так і в роботі викладача (викладач-тренер, основними компетенція ми якого є нововведення, мотиваторство, пунктуальність, гнучкість, системність, ерудиція, раціональність).*

46. **Зорочкіна Т. С. Вплив самоосвіти вчителя початкової школи на забезпечення якісного навчально-виховного процесу** / Т. С. Зорочкіна // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.104-108 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** *Розкрито вплив самоосвіти вчителя початкової школи на забезпечення якісного навчально-виховного процесу. Висвітлено функції самовдосконалення та форми самоосвіти дорослого населення. Сформульовано конкретні види діяльності, що становлять процес самоосвіти, безпосередньо або побічно сприяють професійному зростанню вчителя.*

47. **Івасів Р. Практики інклюзії** / Роман Івасів // Галичина. — 2019. — 5 груд. (№ 49). — С. 6. *Йдеться про досвід роботи Івано-Франківського коледжу Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника в теоретичних і практичних сферах інклюзивної освіти. Надано інформацію про проведений в коледжі міжнародний тренінг "Практики*

інклюзії: досвід українсько-американської співпраці”, учасники якого обговорили стан інклюзивної освіти в Україні та ознайомилися з формами інклюзивної освіти в США.

48. **Івашкіна І. Концепція білінгвальної освіти, як засобу узгодження освітньої системи України зі стандартами ЄС / І. Івашкіна, А. Шевченко // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 1(14). — С. 44-48. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17030-1(14)*. Досліджено концепцію білінгвальної освіти та її вплив на особистість. Використано метод аналізу для порівняння навчальних програм білінгвальної освіти ВНЗ країн ЄС. Розглянуто досвід білінгвальної освіти країн ЄС, а також виведено три види концепцій білінгвальної освіти, що діють в ЄС. Запропоновано шляхи до імплементації білінгвальної системи освіти до системи вищої освіти України.**

49. **Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 24 жовт. 2019 р., м. Тернопіль / Терноп. держ. с.-г. дослід. станція [та ін. ; редкол.: Р. Ф. Бруханський та ін.]. — Тернопіль : Крок, 2019. — 279 с.— *Шифр зберігання в Бібліотеці: А802073* Зі змісту: *Інтеграція освіти, науки, бізнесу, держави та суспільства в умовах сучасних глобальних викликів / В. Ільїн, В. Романюк. — С. 193-196; Вплив інформаційних технологій навчання на вдосконалення розвитку студентів / А. Баталова. — С. 270-271; Активні методи навчання – основа мотивації здобувачів освіти у навчальних закладах / В. Орейда. — С. 277-279.***

50. **Іщук О. Теоретичні та методичні основи формування здоров'язберігальної компетенції студентів закладів вищої освіти / О. Іщук, А. Цьось // Фіз. виховання, спорт і культура здоров'я у сучас. суспільстві : зб. наук. пр. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Луцьк, 2018. — № 4 (44). — С. 21-28. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17033-4(44)* *Мета дослідження – розробити методіку формування здоров'язберігальної компетенції студентів закладів вищої освіти та***

перевірити її ефективність. Отримані дані дали змогу обґрунтувати основні компоненти (ціннісний, когнітивний, діяльнісний) здоров'язберігальної компетентності студентів.

51. **Калініченко Т.М. Особливості розвитку вищої освіти в Україні (2014 - 2018 рр.)** / Т. М. Калініченко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. - Вип. 174. — С.189-192 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Узагальнено розвиток вищої освіти в Україні у 2014 - 2018 роках. Проаналізовано державні нормативні акти, які стали підґрунтям для активізації співробітництва в царині вищої освіти з Європою. Здійснено порівняльну характеристику програм «Еразмус Мундус» та «Еразмус+», доведено зростання ефективності реалізації останньої у 2014 - 2018 роках. Виявлено спрямованість норм Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) на посилення контролю за якістю освіти, розширення автономії та самоврядування в закладах вищої освіти, підвищення ролі студентства у розвитку вітчизняної вищої школи. У загальних рисах подано здобутки та прорахунки в організації дистанційного навчання студентів. Акцентовано увагу на підвищенні статусу вищої богословської освіти у досліджуваній період.

52. **Карандій В. Головний вектор змін — школа** / Вадим Карандій // Дзеркало тижня. — 2019. — 27 груд. (№ 50). — С. 15. *Йдеться про те, що головним вектором змін у системі освіти в цілому є загальна середня освіта. Зазначено, що наприкінці 2019 року Україна отримала результати міжнародного моніторингового дослідження якості PISA-2018, які підтвердили справедливість оцінки стану загальної середньої освіти на етапі перед початком реформування. Підтверджено основні напрями реформування. Отримано вдосталь інформації для розробки подальшої політики у сфері організації загальної середньої освіти. Текст:* https://dt.ua/zepovit/golovniy-vektor-zmin-shkola-334061_.html

53. **Кір'янова О. В.** Удосконалення ціннісного підходу до навчання й виховання у вищій школі / О. В. Кір'янова // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.189-192 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Мета дослідження – визначення ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців і теоретичне обґрунтування педагогічного підходу до їх формування. Визначено ключові групи цінностей вищої освіти. Обґрунтовано, що ціннісний підхід до навчання й виховання передбачає інтенсифікацію трансформації мислення студентів зі стереотипного на творче. Окреслено напрямки науково-методичного супроводу запровадження компонентів ціннісного підходу й завдання закладу вищої освіти в цьому процесі. Акцентовано увагу на аспектах здійснення планового й систематичного внутрішнього контролю в закладі вищої освіти. Сформовано етапи психолого-педагогічної співпраці адміністрації, викладачів, студентів і їхніх батьків у процесі формування ціннісних позицій.

54. **Коваленко О. А.** Впровадження комп'ютерних технологій у дошкільну освіту / О. А. Коваленко // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. – Черкаси, 2018. – № 16. — С.99-103. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)** Розглянуто напрямки впровадження комп'ютерних технологій у дошкільну освіту та з'ясовано їх значення для розвитку дітей дошкільного віку. Зазначено переваги та вказано можливі недоліки впровадження комп'ютерних технологій в освітню діяльність дітей дошкільного віку.

55. **Кожемякіна А.** Університет третього віку як форма організації дозвілля літніх людей / А. Кожемякіна // Вісн. Приазов. держ. техн. ун-ту. Серія : Соц.-гуманітар. науки та публіч. адміністрування : зб. наук. пр. — Маріуполь, 2018. — Вип. 2. — С. 28-31. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18411-2** Розглянуто особливості організації дозвілля літніх людей. «Університет третього віку» проаналізовано як модель організації дозвілля та інтеграції людей літнього віку. Вона обумовлюється широким

розповсюдженням цієї послуги як на громадській засадах, так і на рівні державних установ, з одного боку, а з іншого – відсутністю емпіричних досліджень особливостей самореалізації людини літнього віку в умовах «Університету третього віку», які дозволили б узагальнити та уніфікувати існуючі напрацювання цього напрямку соціальної роботи. Особливу увагу приділено виявленню рівня відвідування «Університету третього віку» літніми людьми на основі аналізу результатів соціологічного дослідження «Мотиви відвідування «Університету третього віку». Висвітлено досвід Територіального центру соціального обслуговування міста Маріуполь щодо створення умов для навчання людей похилого віку. Текст: <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/20502>

56. **Козлова В. А. Підготовка майбутніх педагогів інклюзивної освіти до професійної діяльності** / В.А. Козлова // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 174. — С.112-116 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Розглянуто проблему підготовки педагогів до виконання функцій професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. Обґрунтовано сутність понять «професійна компетентність», «готовність до діяльності вчителя»; окреслено завдання з формування ціннісних орієнтацій до майбутньої професії. Запропоновано методiku діагностики особистісних рис, необхідних для оволодіння якостями педагога в інклюзивному просторі. Розкрито наукові підходи до формування професійних компетенцій. Подано перелік завдань для виявлення реальних уявлень про готовність студентів до професійної діяльності в інклюзивному середовищі.

57. **Колбіна Т. В. Теоретико-методологічні підходи до комунікативної підготовки студентів у закладах вищої освіти** / Т. В. Колбіна // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 174. — С.40-44 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Мета статті полягає в

обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів до комунікативної підготовки студентів в університеті, що потребує з'ясування сутності процесу комунікації, її структури та функцій.

58. Кочина В. В. Педагогічні умови формування культури професійного спілкування майбутніх інженерів-педагогів транспортної галузі : монографія / В.В. Кочина, М.В. Коваленко; Укр. інж.-пед. акад. – Харків, 2018. – 194 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : БЗ61186** *Здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове рішення наукового завдання формування культури професійного спілкування інженерів-педагогів транспортної галузі. Це здійснено шляхом обґрунтування, розробки, експериментальної перевірки педагогічних умов формування культури професійного спілкування майбутніх інженерів-педагогів транспортної галузі за видами їхньої інженерної професійної діяльності.*

59. Кулікова С. В. Сучасні технології навчання в музичній освіті / С. В. Кулікова // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 176. — С.179-182. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-176 *Розглянуто сучасні технології в музичній освіті України, до яких відносяться: мультимедійні технології, модульне навчання та етнопедагогічні технології.***

60. Курята І. Г. Нетрадиційні методи в інклюзивному просторі / І.Г. Курята // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 174. — С.127-131 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174 *Висвітлено нетрадиційні методив у роботі з дітьми з особливими потребами. Ці методи не можна розглядати як самостійні і самодостатні. Їх використання, перш за все, створює сприятливий емоційний фон, підвищує ефективність корекційної роботи. Комплексне застосування традиційних і нетрадиційних методів дозволяє удосконалити роботу в інклюзивній освіті.***

61. Кучай Т. П. Система оцінювання учнів у навчально-виховному процесі вітчизняної школи / Т. П. Кучай // Наук. зап. Серія :

Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С. 30-31. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173** *Описано систему оцінювання учнів у навчально-виховному процесі вітчизняної школи. Висвітлено основні функції оцінювання навчальних досягнень учнів. Розкрито принципи процесу оцінювання навчальних досягнень учнів. Охарактеризовано умови оцінювання навчальних досягнень учнів.*

62. **Лабенко О. В. Проблема парадигмальної трансформації навчального курсу "Інклюзивна освіта"** / О. В. Лабенко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.127-131. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** *Зазначено, що системний критичний аналіз ситуації, що переживає освітня галузь в аспекті оновлення різних методик викладання педагогічних дисциплін, в тому числі й курсу «Інклюзивна освіта», показує, що освітній процес потребує не косметичної, а глибинної трансформації як на теоретико-методологічному, так і на методико-практичному рівні. Реальним шляхом виходу із цієї ситуації є зміна наукової парадигми, яка лежить в основі як усієї педагогічної науки, так і методичної зокрема. В цих умовах перехід сучасної методики викладання курсу «Інклюзивна освіта» від ньютонівсько-картезіанської до квантово-релятивістської наукової парадигми є ще більш актуальним, ніж будь-коли. Зроблено спробу порівняти основні характеристики обох наукових парадигм та підсумовано, що більші потенційні можливості для модернізації курсу «Інклюзивна освіта» має квантово-релятивістська наукова парадигма.*

63. **Лавренюк С. Ухвалено законопроект про повну загальну середню освіту** / Сергій Лавренюк // Голос України. — 2020. — 17 січ. (№ 9). — [Електронні дані]. *Йдеться про ранкове засідання Верховної Ради України (ВР України) 16 січня 2020 року. Ухвалено в другому читанні та в цілому законопроект "Про повну загальну середню освіту" (№ 0901), який дасть змогу продовжити розбудову Нової української школи. Заступник Голови*

Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Колебошин серед основних новел законопроекту назвав можливість для школярів індивідуальної освітньої траєкторії, педагогічну інтернатуру, підтримку сімейних форм навчання, більшу фінансову та кадрову автономію для шкільних адміністрацій. Законопроектом також прописано три моделі вивчення державної мови: для корінних народів України, зокрема, кримських татар, що не проживають у мовному середовищі своєї мови та не мають держави, яка цю мову захищала б та розвивала; базовий підхід, який передбачає, що в початковій школі діти навчатимуться материнською мовою та вивчатимуть державну мову; для національних меншин, мова яких належить до однієї з українською мовної сім'ї та які проживають переважно в середовищі власної мови, насамперед російської. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/326391>

64. Лаптев М. С. Вплив факторів внутрішнього середовища на економічну безпеку приватного закладу освіти / М. С. Лаптев // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С.181-186. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51) Розглянуто роль і значення внутрішнього середовища приватного закладу вищої освіти (ЗВО) в забезпеченні його стабільної роботи, розвитку і економічної безпеки в умовах економічної кризи і високого рівня конкуренції на ринку освітніх послуг в Україні.*

65. Мартинчук О. В. Інклюзивна педагогіка як науковий чинник формування компетентності у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами / О.В. Мартинчук // Актуал. питання корект. освіти : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 13 : Педагогічні науки. — С.157-175. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 17351-13 Репрезентовано зарубіжні наукові розвідки щодо концептуалізації інклюзивної педагогіки / педагогіки інклюзивної освіти як педагогічного підходу до навчання усіх дітей у загальноосвітньому просторі.*

Окреслено суть інклюзивних педагогічних підходів, які складають теоретичне підґрунтя інклюзивної педагогіки як науки: універсальний дизайн в освіті, диференційоване викладання; інклюзивний педагогічний підхід «Рамки дій». Визначено чинник, що сприяв концептуалізації інклюзивної педагогіки – потреба педагогів, які впроваджують інклюзивне навчання, у науково-методичній літературі, яка б враховувала їхнє професійне сприймання підходів до реалізації інклюзивної політики у класі. Зроблено висновок про те, що інклюзивна педагогіка / педагогіка інклюзивної освіти знаходиться на етапі свого активного розвитку, у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі накопичено достатню кількість досліджень, що уможливають визнання інклюзивної педагогіки як визначальної детермінанти, наукового чинника формування компетентностей педагогів у галузі інклюзивної освіти.

66. **Мартін А. М. Організаційно-педагогічні умови діяльності вчителя у процесі реалізації змісту природничої освіти в закладах з інклюзивною формою навчання** / А. М. Мартін // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 174. — С.127-131 . – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Мета статті – здійснити теоретичний аналіз понять “інклюзія” та “інклюзивна освіта” та охарактеризувати організаційно-педагогічні умови діяльності вчителя у процесі реалізації змісту природничої освіти.

67. **Марчук М. Філософія в університетській освіті : криза та можливості самозбереження** / М. Марчук // Наук. вісн. Чернівець. ун-ту : зб. наук. пр. — Чернівці, 2018. – Вип. 799 : Філософія. — С. 4-60. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14288-799** Осмислено роль і значення філософії в університетській освіті, котра сьогодні переживає глибоку кризу. Проаналізовано причини цієї кризи, а також можливі негативні наслідки надмірної прагматизації, комерціалізації, масовизації вищої освіти, що переорієнтовується з культивування всебічно розвинених, мислячих,

активних і творчих особистостей (еліти) на підготовку вузькоспрямованих професіоналів-прагматиків з обмеженими, але конкретними фаховими компетенціями.

68. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Тенденції розвитку юридичної науки в інформаційному суспільстві" , 28 груд. 2018 р. / [уклад.: О. В. Дикий, Ю. Д. Батан ; відп. ред. Г. О. Ульянова]. — Одеса : Гельветика, 2018. — 213 с.- **Шифр зберігання в Бібліотеці: A800695 *Зі змісту: Вплив кіберзагрози на освіту / Л. М. Невара. — С. 211-213.***

69. Мащак С. Булінг як соціально-психологічне явище сьогодення / С. Мащак // Проблеми гуманітар. наук : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — Дрогобич, 2018. — Вип. 43 : Серія : Психологія. — С. 52-63. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14681-43 (психол.) *Проаналізовано важливу й актуальну соціальну і психологічну проблему сучасності – булінг. Розкрито сутнісні ознаки, основні об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення, форми прояву цього явища, визначено його основні риси. Проаналізовано механізми його розвитку. Описано рольову структуру булінгу, а також узагальнено основні психологічні властивості та якості учасників цього явища – самих булерів, їхніх жертв і спостерігачів.***

70. Мезенцева О. Вчителю вальдорфської школи : метод. рек. до освіт. програми за вальдорф. педагогікою. Перший цикл початк. освіти (1 - 2 класи) / О. Мезенцева ; Асоц. вальдорф. ініціатив в Україні. — Київ: НАІРІ, 2019. — 128 с.- **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802084 *Запропоновано огляд нормативно-правових документів, що допоможе вчителю орієнтуватись у сучасних тенденціях освітніх реформ у контексті впровадження педагогічної системи "Вальдорфська школа". Запропоновано до розгляду питання готовності дитини до школи, описано концептуальний підхід вальдорфської педагогіки до формування предметно-просторової***

складової освітнього середовища. Узагальнено підходи щодо структури головного уроку Вальдорфської школи та надано приклади таких уроків.

71. **Мельничук М. Освітній потенціал міста як методологічна проблема** / М. Мельничук // Наук. вісн. Чернівецьк. ун-ту : зб. наук. пр. — Чернівці, 2018. — Вип. 799 : Філософія. — С. 48-53. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14288-799** Осмислено поняття "третьої місії" університету і в цьому контексті досліджено освітній потенціал міста Чернівці. На основі фокус-групового інтерв'ю розкрито сучасні тенденції освіти у зв'язку з регіональними особливостями м. Чернівці. Виявлено базові комунікативні вузли, які пов'язують соціальні інститути влади з освітою, серед яких : соціальне волонтерство, івент-менеджмент, науковий консалтинг, соціальна інженерія. Відповідно до описаних форм взаємодії університету та соціального простору міста сформульовано базові напрями інтеграції освітніх технологій у громадський дискурс.

72. **Мельничук О. Ф. Правові засоби протидії булінгу** / О. Ф. Мельничук // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. — Ужгород, 2019. — Вип. 55, т. 2. — С. 45-48. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп16060-55/2**. Розкрито поняття булінгу, проаналізовано його типові ознаки, вказано на відмінність цькування від інших проявів насильства. Досліджено адміністративну відповідальність за булінг і доведено необхідність її запровадження для всіх учасників освітнього процесу. Проаналізовано матеріали практики суду щодо протидії шкільному цькуванню. Виділено правові засоби протидії булінгу. Текст: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.55/part_2/No.55-2.pdf

73. **Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі** : монографія / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2019. — 232 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А802411** Колективну монографію присвячено аналізу філософсько-антропологічних, психолого-педагогічних, соціокультурних аспектів університетської міжкультурної комунікації. Розглянуто роль освітньо-культурного середовища закладу вищої освіти в

забезпеченні процесу соціалізації іноземних студентів. Наведено складники іміджу викладача вищої школи в контексті міжкультурної комунікації.

74. Мозгальова Н. Обдаровані діти : виявлення, навчання, розвиток / Н. Мозгальова, І. Герасимова // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 138-142. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)** *Висвітлено погляди науковців на проблему виявлення, навчання і розвитку обдарованих дітей. З'ясовано, що найчастіше обдарованістю називають своєрідне поєднання здібностей, яке забезпечує людині можливість успішного виконання будь-якої діяльності. Розглянуто види обдарованості. Обґрунтовано основні аспекти виявлення і розвитку обдарованих дітей.*

75. Мойсеєнко І. П. Формування економічної безпеки закладів вищої освіти / І. П. Мойсеєнко, А. І. Когут // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Серія екон. — Львів, 2018. — Вип. 2. — С. 168-176. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16452-2(2018)** *Системно проаналізовано підходи до розуміння поняття економічної безпеки закладів вищої освіти. Сформульовано особливості дослідження безпеки освітніх закладів як економічних та соціальних агентів. Запропоновано визначення економічної безпеки закладів вищої освіти як характеристики, яка забезпечує стійкість реалізації цілей з урахуванням інтересів та факторів функціонування.*

76. Мойсеєнко Р. М. Змагальні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів / Р. М. Мойсеєнко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С.137-142. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173** *Проаналізовано наукові підходи до проблеми активізації пізнавальної діяльності. Визначено важливість розвитку активізації пізнавальної діяльності студентів, оскільки від цього буде залежати формування майбутнього фахівця як професіонала, і як*

особистості. Зосереджено увагу на значущості та сутнісних характеристиках змагальних методів навчання.

77. **Мороз С. А. Результати оцінювання якості вищої освіти студентами українських ЗВО як підґрунтя для вдосконалення механізмів державного управління якістю надання освітніх послуг / С. А. Мороз // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 3. — С. 98-106.** *Наведено результати опитування студентів щодо рівня якості вищої освіти як на університетському, так і на державному рівні, а також узагальнення щодо рівня задоволеності студентів якістю надання освітніх послуг. За результатами аналізу отриманої інформації запропоновано використовувати опитування студентів на рівні одного з методів отримання інформації у межах державного моніторингу якості вищої освіти, а також визначено пріоритетні напрями щодо підвищення ефективності державного управління забезпеченням закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.*

78. **Московчук Н. Адаптивно-педагогічна підтримка майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей в освітньому просторі України / Н. Московчук // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини . — Умань, 2019. — Вип. 1. — С. 91-99 . — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-1(2019)*** *Визначено феномен «адаптивно-педагогічна підтримка майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей». Дослідження здійснено за допомогою теоретичних методів дослідження: розглянуто різні підходи до визначення поняття «педагогічна підтримка» та запропоноване власне його тлумачення; виявлено співвідношення між категоріями «педагогічна підтримка» та «педагогічний супровід». Новизна дослідження полягає у систематизації основних характеристик педагогічної підтримки, а його практична значимість – у запропонованих напрямках діяльності викладача в процесі адаптивно-педагогічної підтримки*

майбутніх іноземних фахівців технічних спеціальностей. Текст:
<http://znp.udpu.edu.ua/article/view/167977>

79. Нагорна О. В. Особливості впровадження інклюзивної освіти в загальноосвітній простір / О. В. Нагорна // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С. 261-264 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** *Розглянуто особливості впровадження інклюзивної освіти в навчальний простір. Окреслено сутність понять інклюзії та інклюзивного навчання. Обґрунтовано сутність сучасних форм навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітніх навчальних закладів. Розкрито сутність та принципи процесів інклюзії в освіті.*

80. Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" відкриває нову сторінку в історії освітніх традицій // Зоря Полтавщини. — 2019. — 20 груд. (№ 97). — С. 3. *Йдеться про Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка", який є закладом вищої освіти класичного типу. Зазначено, що в університеті створено надсучасну матеріально-технічну базу та розширено перелік освітніх програм до 94, за якими здобувають освіту понад шість тисяч студентів. Пріоритетом діяльності університету є активне залучення інвестицій, чому сприяє співпраця як з місцевим бізнесом, так і з провідними міжнародними компаніями. Надано інформацію про наукову діяльність ВНЗ та про соціально корисні проекти, реалізовані в університеті.*

81. Нестеренко А. М. Активізація самостійної діяльності студентів під час дистанційного навчання вищої математики / А. М. Нестеренко // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. — Черкаси, 2018. — № 16. — С.16-22. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)** *Висвітлено проблему активізації самостійної діяльності студентів під час дистанційного навчання математики. Зазначено прийоми щодо здійснення студентами успішної самостійної роботи в процесі навчальної діяльності*

шляхом розроблення індивідуальних модульних навчальних програм різних рівнів складності. Увагу приділено реалізації дистанційного навчання за допомогою використання інформаційних технологій, які сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів під час їх самостійної роботи.

82. **Нікітіна О. О. Формування математичних знань дітей із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивної освіти / О. О. Нікітіна // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.189-192 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Розглянуто особливості мисленнєвої діяльності молодших школярів із затримкою психічного розвитку під час вивчення математики. Розкрито корекційно-розвивальний потенціал уроку математики в спеціальній школі. Обґрунтовано значення практичного методу навчання математики дітей із затримкою психічного розвитку. Увагу приділено методу спостереження в процесі формування математичних знань і розвитку основних мисленнєвих процесів у молодших школярів.**

83. **Нова українська школа : як змінилося навчання школярів і педагогів Сумщини // ДС-експрес. — 2019. — 25 дек. (№ 52). — С. 7.** Йдеться про позитивні досягнення і здобутки в освіті Сумської області після запровадження реформи "Нова українська школа". Одним із найважливіших нововведень у сучасній початковій школі є інтегровані уроки. Ефективність навчання підвищується через гру. На уроках використовуються набори LEGO, які першокласники Нової української школи отримали безкоштовно. Ці набори можна використовувати на всіх уроках, у проектно-пошуковій діяльності, для ігор і рефлексії та ефективно розвивати оперативну пам'ять дітей. За допомогою організації простору можна впливати на мотивацію учнів до навчання, формувати сприятливу атмосферу, забезпечувати потребу в дослідженні, задовольняти освітні потреби учнів. Першопрохідцями "Нової української школи" за темою "Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення

початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти” в Сумській області стали чотири заклади загальної середньої освіти регіону.

84. **Оверчук В. Статеві-вікові особливості прояву булінгу в підлітковому віці** / В. Оверчук, Ю. Кушнір // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія : Психол. науки. – Хмельницький, 2018. – № 3(11). – С. 226-238. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17994-3(11)** *Висвітлено особливості булінгу з точки зору статеві-вікових особливостей.*

85. **Онищук Л. Проектування освітнього середовища гімназії** / Л. Онищук // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 161-166. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)** *Опрацьовано пріоритетні ідеї педагогічного проектування з метою визначення ефективних засобів і регулятивних настанов щодо проектування освітнього середовища гімназії в контексті реформи загальної середньої освіти. Зібрано, систематизовано і науково-інтерпретовано об'єктивну інформацію про реальний стан об'єкта проектування, яка свідчить про суспільну потребу у його видозміні.*

86. **Орехова В. В. Технологія трансмедіа як феномен сучасної мистецької освіти** / В. В. Орехова // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 176. — С.179-182. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-176** *Висвітлено термінологічний аспект феномену «трансмедіа», який активно впроваджується в сучасну мистецьку освіту. На сьогодні термін «трансмедіа» має надзвичайно високу практику використання у різних контекстах і достатньо широке коло тлумачення, проте не є достатньою мірою визначеним і не має усталеної дефініції, що призводить до певних інтерпретаційних розбіжностей. Проаналізовано сучасне наукове розуміння технологій «трансмедіа», «крос-медіа» і «мультимедіа», визначення*

специфіки кожного поняття для усвідомлення й конкретизації понятійного апарату феномену «трансмедіа» в мистецькій освіті.

87. **Орос І. Законодавче забезпечення освіти дорослих в Україні та Великій Британії у ХХ ст.** / Ільдико Орос // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. — Умань, 2019. — Вип. 2. — С. 90-95. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-2(2019)** Розглянуто законодавче забезпечення освіти дорослих в Україні та Великій Британії у ХХ ст. Використано методи дослідження: теоретичні (аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури); інтерпретаційно-аналітичний метод; метод порівняльно-історичного аналізу. З метою виявлення подібних і відмінних ознак в системі освіти дорослих, її законодавчого забезпечення у Великій Британії України зроблено порівняльний аналіз нормативно-правових документів з проблеми становлення і розвитку освіти дорослих. Розглянуто, як відбувався розвиток освіти дорослих в Україні в ХХ ст. порівняно з Великою Британією. Текст: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/168403>

88. **Орос І. Стан підготовки і підвищення кваліфікації робітничих та педагогічних кадрів в Україні** / Ільдико Орос // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. — Умань, 2019. — Вип. 1. — С. 100-105 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-1(2019).** Розглянуто стан підготовки і підвищення кваліфікації робітничих та педагогічних кадрів в Україні у порівнянні з Великою Британією. Використано методи дослідження: теоретичні (аналіз філософської, педагогічної, психологічної літератури); інтерпретаційно-аналітичний метод; метод порівняльно-історичного аналізу. Визначено та стисло охарактеризовано види неперервного професійного навчання робітничих та педагогічних кадрів в Україні: первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації. Система післядипломної освіти педагогічних працівників представлена інститутами післядипломної освіти педагогічних працівників, не забезпечує потенціалу, який закладений у системі навчання протягом життя (LLL) у тому числі неформальної і

інформальної освіти. Підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних кадрів здійснює і заочна ланка університетів. Стоїть питання про створення в університетах різноманітних програм для освіти дорослих, на що буде наголошено у подальшій нашій роботі. Текст: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/167987>

89. **Осадча К. П. Теоретичні та методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності** / К. П. Осадча. – Мелітополь : Однорог Т. В, 2019. – 424 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б361174** Проаналізовано досвід тьюторства та підготовки тьюторів в Україні, США, країнах Європи, розвинених країнах. Наведено шляхи адаптації зарубіжного досвіду підготовки тьюторів до умов української системи професійної підготовки майбутніх учителів. Запропоновано концептуальні засади професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності.

90. **Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи** : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 29 - 30 жовт. 2019 р. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. — Суми, 2019. — Т. 2. — 172 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А801930- 2** У доповідях та виступах розглянуто світовий досвід розвитку дистанційних форм освіти у вітчизняному контексті управління інноваційним розвитком закладу освіти; інноваційні технології професійної підготовки педагогів; інклюзивну освіту в контексті інноваційного розвитку; нову парадигму підготовки соціальних працівників за сучасних умов, реалії та перспективи освіти дорослих в Україні та світі.

91. **Освітня програма за вальдорфською педагогікою. Перший цикл початкової освіти (1 - 2 класи)** / Асоц. вальдорф. ініціатив в Україні. – Київ: НАІРІ, 2019. – 144 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802085** Освітня програма першого циклу початкової освіти за вальдорфською педагогікою розроблена відповідно до Закону України "Про освіту", Державного стандарту початкової освіти, на виконання наказу МОН України від 15.09.2014 № 1044 щодо впровадження педагогічної системи

”Вальдорфська школа” у закладах освіти України. Освітня програма включає такі компоненти : ідейні засади та принципи діяльності закладів освіти, що працюють за вальдорфською педагогікою; вимоги до осіб, які можуть розпочинати зобуття початкової освіти за вальдорфською педагогікою; загальну характеристику змісту початкової освіти та взаємозв’язки освітніх галузей тощо.

92. **Остроголуцька Л. Український Донбас: на лінії оновлення** / Лариса Остроголуцька // Уряд. кур’єр. — 2020. — 14 січ. (№ 6). — С. 5. *Йдеться про вищі навчальні заклади Донецької та Луганської областей і Криму, які з початком анексії Криму та війни на Сході України змушені були виїхати з півострова та непідконтрольних територій. Зокрема, надано інформацію про Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля (СНУ), про організацію навчального процесу в цьому виші та про проекти, реалізовані в СНУ останнім часом. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayinskij-donbas-na-liniyi-onovlennya-6/>*

93. **Паращенко Л. І. Управління загальною середньою освітою на засадах м’якої системної методології П. Чекланда** / Л. І. Паращенко // Вчені зап. Ун-ту ”КРОК” : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С.134-142. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51)** *Метою статті є виявлення сутності загальної середньої освіти як об’єкта державного управління в контексті суспільних трансформацій на засадах методології ”м’яких систем. Концепцію м’якої системної методології (або методології м’яких систем, - Soft Systems Methodology, SSM) розроблено англійським дослідником П.Чекландом.*

94. **Петрова І. Л. Розвиток інноваційної діяльності в організаціях освітньої сфери** / І.Л. Петрова // Вчені зап. Ун-ту ”КРОК” : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С. 119-126. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51)** *Розкрито особливості інноваційної діяльності та менеджменту інновацій в освіті. Охарактеризовано види інновацій. Виявлено причини неготовності педагогів до впровадження інновацій та*

запропоновано заходи з підвищення їх інноваційної активності. Проаналізовано точки зору вітчизняних та зарубіжних учених у межах термінологічного апарату теми і подано власні визначення загального поняття інновацій та поняття інновацій в освітній сфері.

95. **Подолян О. М. Аналіз якості конкурсного відбору абітурієнтів при вступі на інженерні спеціальності у заклади вищої освіти** / О. М. Подолян // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. – Черкаси, 2018. – № 16. — С. 23-30. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)** Розглянуто можливість використання результатів зовнішнього незалежного оцінювання для виявлення вступників, які потенційно зможуть успішно продовжити навчання у вищій школі. Запропоновано математично обґрунтовані рекомендації щодо підвищення якості конкурсного відбору для виявлення вступників та їх потенціалу. Розроблено рекомендації, опираючись на статистичний аналіз даних про успішність здобувачів вищої освіти першого курсу навчання за напрямом 151” Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології”, що вступили до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у 2015 - 2017 роках, в порівнянні з конкурсним балом вступників.

96. **Подопрігора Н. В. Інтеграційні процеси природничої освіти** / Н. В. Подопрігора, Є. О. Клоц // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 168. — С. 182-185. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** Розглянуто проблему інтеграції змісту природничих дисциплін. Виявлено дидактичні основи, що забезпечують вирішення суперечності між вимогами до високого теоретичного рівня навчального матеріалу та його доступністю, наочністю і посильністю в навчанні. Обґрунтовано, що інтеграція як втілення інтегративного підходу до навчання є одним із засобів, який спроможний уніфікувати, об’єднати й сконцентрувати знання на основі взаємопроникнення його елементів, зміцнення й ускладнення зв’язків між ними. Встановлено, що цей процес є набагато ширшим ніж

поняття про міждисциплінарні зв'язки, та передбачає віддзеркалення в змісті природничих дисциплін тих діалектичних взаємозв'язків, які об'єктивно діють у природі і пізнаються природничими науками.

97. **Поліхун Н. І. Наукова освіта як інновація в системі освіти України** / Н. І. Поліхун, І. А. Сліпучіна, І. С. Чернецький // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 168. — С. 186-189. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** Проаналізовано філософські засади наукової освіти. Досліджено її соціально-економічну тenezу і визначено зміст. Виявлено біфункціональну природу поняття наукової освіти. З'ясовано, що наукова освіта орієнтована на розвиток здібностей до наукової творчості і має виражену пропедевтичну функцію. Виявлено, що STEM підхід у навчанні формує природничо-наукову грамотність і корелює з розвитком наукової освіти.

98. **Полющенко І. Планування міжпредметних зв'язків, орієнтованих на формування інформаційної культури майбутнього фахівця як складника його духовної культури** / І. Полющенко // Пед. інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. пр. / Ін-т обдар. дитини НАПН України. — Київ 2019. — Вип. 1 (22). — С.7-12. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15657-1(22)** Розглянуто проблему планування міжпредметних зв'язків у навчальному процесі в контексті формування інформаційної культури як одного зі складників духовної культури фахівця економічного спрямування, досліджено різні способи планування міжпредметних зв'язків, які практично використовуються. Виконано емпіричні дослідження процесу формування інформаційної культури в майбутніх молодших фахівців економістів. Текст : https://scholar.google.com/citations?user=Hbb8XNkAAAAJ&hl=ru#d=gs_md_cita-d&u=%2Fcitations%3Fview_op%3Dview_citation%26hl%3Dru%26user%3DHbb

99. **Практичні аспекти публічного управління в контексті сталого розвитку** / [М. М. Новікова та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. — Харків : Друкарня Мадрид, 2019. — 238 с. : табл. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: A802120** *Розроблено практичні рекомендації щодо публічного управління та адміністрування в контексті сталого розвитку в умовах глобальних викликів на регіональному та міському рівнях і рівні суб'єктів господарювання на основі забезпечення ефективної взаємодії з органами державної влади та реформування системи місцевого самоврядування. Висвітлено процес децентралізації влади як основи сталого розвитку регіонів, а також визначено напрями державної політики економічного розвитку регіонів України. Розглянуто проблеми становлення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та запропоновано шляхи їх вирішення. Висвітлено питання запобігання корупції в публічному адмініструванні. Окреслено особливості державного управління у сфері вищої освіти в контексті забезпечення якості освітніх послуг.*

100. **V Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція "Інтеграція фундаментальних та прикладних досліджень в географічній, екологічній та хімічній освіті"**, 21 - 22 листоп. 2019 р. / [редкол.: О. В. Браславська та ін.]. — Умань : Сочінський М. М., 2019. — 129 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A802564** *Зі змісту : Інноваційні технології для покращення екологічної освіти / Н. М. Гордій, О. С. Тютюнник. – С.28-31; Екологічна освіта – базова складова збереження довкілля / І. В. Красноштан. – С. 58-61; Функції інформаційної компетентності студентів / І. М. Макаревич, Л. М. Запорожець. – С. 73-74.*

101. **Ржевська-Штефан З. О. Самоповага як мотив учбової діяльності студента** / З. О. Ржевська-Штефан // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 178. — С.158-161. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-**

178 Метою статті є опис результатів дослідження мотивації самоповаги студентів педагогічного ВНЗ, виявлення її місця в загальній ієрархії мотивів учбової діяльності. У дослідженні брали участь 67 студентів Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, які навчаються на фізико-математичному факультеті. Отримані результати свідчать про те, що мотивація самоповаги відіграє важливу роль у мотиваційній сфері студентів.

102. Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів в умовах хмаро орієнтованого навчального середовища : метод. посіб. / Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. – Київ: Літера ЛТД, 2019. – 126 с. – Шифр зберігання в Бібліотеці : Б361410 *Розглянуто міжнародні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів в умовах хмаринно орієнтованого навчального середовища, в контексті євроінтеграційних процесів. Наведено досвід зарубіжних країн у впровадженні основних підходів до розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів в умовах хмаринно орієнтованого навчального середовища.*

103. Розвиток теоретичних основ інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України / Нац. акад. пед. наук України. – Житомир, 2019. – 214 с. – Шифр зберігання в Бібліотеці : Б361064 *Наведено результати комплексного і системного колективного дослідження проблем інформатизації освіти та практичної реалізації інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України, виконаного упродовж усього періоду становлення суверенітету.*

104. Романько І. І. Музей у вищому навчальному закладі як осередок збереження та популяризації культурної спадщини краю (з досвіду Льотної академії НАУ) / І. І. Романько // Наук. зап. Серія : Іст. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 23. – С. 159-166. – Шифр зберігання в

Бібліотеці: Бп16741-23 Розкрито роль музею при ВНЗ у підготовці майбутніх фахівців. Охарактеризовано виховні та соціальні функції музею та проаналізовано його діяльність як соціокультурного інституту на прикладі Льотної академії НАУ. Розглянуто традиційні та новітні форми і методи музейної комунікації та використання інформаційних технологій у музейній діяльності.

105. Руденко Т. В. Формування культури здоров'я у дітей початкових класів з нервово-психічними відхиленнями в умовах інклюзивної освіти / Т. В. Руденко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С. 173-177 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Розглянуто завдання валеологічної підготовки майбутніх учителів початкової школи та деякі особливості методики навчання культури здоров'я дітей з нервово-психічними відхиленнями в інклюзивному класі.

106. Савченко Л. О. Проблемний характер пошуку нової освітньої парадигми / Л.О. Савченко, О.Б. Потапенко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 178. — С. 65-70. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178** Метою статті є критичний аналіз традиційної, класичної моделі освіти і характеристика основних підходів пошуку нової освітньої парадигми. Зазначено, що розробки нової освітньої парадигми ведуться в напрямку гуманізації освіти, всебічної підтримки прагнення особистості до саморозвитку, впровадження особистісно орієнтованих технологій навчання, орієнтацію освіти на загальнокультурний і культурологічний підходи.

107. Саєнко М. С. Реалізація принципів STEM-освіти на уроках інформатики у загальноосвітніх закладах / М. С. Саєнко, Н. В. Лобач // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.189-192 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Розкрито зміст та сутність

поняття STEM-освіти, вказано основні шляхи реалізації її принципів у процесі вивчення інформатики у загальноосвітніх закладах освіти. Розглянуто можливості реалізації міждисциплінарного підходу, який передбачає інтеграцію природничих наук в технології, інженерну творчість і математику. Названо сучасні комп'ютерні розробки, які можуть бути використані педагогами у навчальній діяльності та розглянуто можливість створення цікавих проектів як один із напрямів STEM-освіти.

108. Сажієнко О. П. Сучасний стан професійної підготовки бакалаврів сфери комп'ютерних технологій / О. П. Сажієнко // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С. 242-246. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173 Охарактеризовано стан професійної підготовки бакалаврів сфери комп'ютерних технологій. Проаналізовано сучасний стан ринку праці щодо вітчизняної потреби у фахівцях сфери комп'ютерних технологій. Розкрито особливості підготовки фахівців сфери комп'ютерних технологій у закладах вищої освіти. Описано особливості організаційно-педагогічного забезпечення процесу професійної підготовки фахівців сфери комп'ютерних технологій спеціальності 015.10 «Професійна освіта (комп'ютерні технології)».

109. Салімонович Л. У Києві, Харкові, Львові, Одесі та Дніпрі можуть закрити всі філіали ВНЗ / Лариса Салімонович // Україна молода. — 2020. — 10 - 11 січ. (№ 4). — С. 3. Йдеться про рішення Верховної Ради України щодо реорганізації або остаточного закриття до 1 липня 2021 року всіх філіалів ВНЗ у п'яти містах країни: Києві, Харкові, Львові, Одесі та Дніпрі. Як пояснила голова парламентського Комітету з питань освіти, науки та інновацій Юлія Гришина, раніше такі «підрозділи» ВНЗ створювали для того, аби забезпечити регіональний доступ до освіти у невеликих містах. Для цього навіть було прийнято спеціальний закон. Утім ситуація різко змінилася після того, як молодь стала активніше виїжджати на навчання за кордон. Тепер студентів в Україні на всі ВНЗ фізично не

вистачає. «Аби якось утриматися на плаву, — каже Юлія Гришина, — ВНЗ почали активно відкривати філії у великих містах. Утім, на жаль, у переважній більшості випадків ці філіали надають низьку якість освіти. Якщо головний ВНЗ розташований, наприклад, в Одесі, то складно підтримувати рівень, відкривши філіал у Києві». Студентам, які не встигнуть завершити навчання до вказаної дати, нададуть можливість перевестися до інших університетів. Є певний вибір і в ВНЗ.

110. Семенюк Ю. Управління освітою України в умовах децентралізації: світові тенденції та вітчизняні реалії / Ю. Семенюк // Актуал. проблеми держ. упр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. — Одеса, 2019. — Вип. 1 (77). — С. 88-93. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15787-1(77). Обґрунтовано різницю між централізованим і децентралізованим управлінням. Проаналізовано визначення децентралізації загалом та децентралізації освіти зокрема. Надано аргументи щодо доречності децентралізації освіти з огляду на глобальну тенденцію децентралізації освітніх систем. Розглянуто основні завдання децентралізації, групи проблем, аспекти та форми (функціональна та територіальна) децентралізації управління освітою. Обґрунтовано впливи децентралізації як позитивного так і негативного характеру.**

Текст:

file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/apdyo_2019_1_17.pdf

111. Семчук Б. Медіаінформація як чинник соціалізації молодого покоління / Борис Семчук // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. — Умань, 2019. — Вип. 2. — С. 96-101. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-2(2019) Розкрито особливості впливу медіаінформації на соціалізацію дітей дошкільного віку. Подано ретроспективний аналіз поглядів науковців з означеної проблеми. Розглянуто поняття «комп'ютерні технології», «медіаінформація», «мас-медіа», «медіаосвіта». Зазначено, що у реаліях сьогодення, мас-медіа є тим сучасним способом передачі знань, що відповідає якісно новому змісту навчання, розвитку та соціалізації дитини**

дошкільного віку. Виокремлено форми впливу медіаінформації на соціалізацію молодого покоління. Описано аспекти особистісних якостей молодого покоління, які формуються під впливом мас-медіа. Текст: file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/znpudpu_2019_2_14.pdf

112. Семчук С. Використання сучасних інформаційних технологій у морально-духовному становленні молодого покоління / Світлана Семчук, Валентина Кривда // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. — Умань, 2019. — Вип. 1. — С. 115-121. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-1(2019)**. Розглянуто проблему морально-духовного становлення особистості молодого покоління в умовах інформатизації суспільства. Розкрито аспекти особистісних якостей молодого покоління, які формуються під впливом інформаційних технологій. Розглянуто поняття «інформаційні технології», «кіберпанк», «Інтернет-залежність», «духовно-моральне виховання». Описано психологічні закономірності та особливості духовного становлення дітей дошкільного віку. Визначено, що культурними формами становлення дитячої духовності в процесі виховання й освіти, поряд з дитячими іграми є комп'ютерні ігри. Текст: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/168001>

113. Синюра-Ростун Н. Р. Територіальна організація системи дошкільної та шкільної освіти регіону: особливості розвитку в умовах сучасних реформ / Н. Р. Синюра-Ростун // Соц.-екон. проблеми сучас. періоду України : зб. наук. пр. / ДУ "Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього НАН України". — Львів, 2018. — Вип. 6(134). — С. 98-105. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14407-6(134)** Означено особливості функціонування територіальної організації системи освіти (дошкільної та шкільної зокрема) (ТО ДШО). Визначено, що дослідження ТО системи освіти обумовлено необхідністю визначити рівень забезпечення доступними та якісними освітніми послугами незалежно від місця проживання. Зазначено, що трансформаційні процеси, які відбуваються у ТО ДШО, потребують пошуку консенсусних рішень при пошуку шляхів її удосконалення

та забезпеченні рівного доступу до якісної освіти. Визначено, що основним критерієм удосконалення ТО ДШО має стати рівний доступ до якісної освіти, що в умовах сучасних реформ покладає додаткову відповідальність на місцеві органи управління. Запропоновано розвиток ТО ДШО на змішаних засадах, з поєднанням функціонування розсіяної мережі закладів початкового рівня освіти та концентрації надання освітніх послуг на вищих освітніх щаблях. Визначено основні заходи, що сприятимуть удосконаленню функціонування ТО ДШО.

114. Сіренко Р. Р. Удосконалення державного регулювання фізкультурно-виховної діяльності у закладах вищої освіти України : монографія / Р. Р. Сіренко ; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів, 2019. – 308 с. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802226* Розкрито сутність та зміст фізкультурно-виховної діяльності у закладах вищої освіти з погляду державного регулювання цих процесів. Запропоновано комплексний підхід за участі органів державної влади, місцевого самоврядування, адміністрацій закладів вищої освіти, громадських організацій і об'єднань щодо фізкультурно-виховної роботи серед студентської молоді та пропаганди здорового способу життя в соціумі.

115. Скловський І. З. Феномен освітоцентризму як формування цивілізованої особистості у ХХІ сторіччі / І. З. Скловський // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.59-64. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14199-174* Мета статті – розгляд феномену освітоцентризму як прояву фундаментального елементу шляхетного становлення української політичної нації та розвитку цивілізованої особистості у ретроспективі історії західного світосприйняття козакофільства у ХХІ ст.

116. Смілянська А. Суди розглянули три сотні справ про цькування у школі / Анна Смілянська // Голос України. — 2020. — 17 січ. (№ 9). — [Електронні дані]. *Йдеться про реалізацію на практиці положень*

закону про протидію шкільному цькуванню (булінгу). Надано інформацію про розгляд у судах справ щодо булінгу за матеріалами статистики, наведеної на сторінці громадської організації "Безпечний світ" у Фейсбуці. Зазначено, що тему протидії цькуванню обговорили під час круглого столу, що відбувся на базі мережі правових клубів "PRAVOKATOR" та Координаційного центру з надання правової допомоги за участі представників Міністерства освіти і науки, Міністерства юстиції, Національної поліції, юристів системи безплатної правової допомоги, адвокатів, суддів, освітнього омбудсмена, представників закладів освіти та громадських організацій. Голова громадської організації "Безпечний світ" Олександра Падучак закликала усіх учасників круглого столу об'єднати зусилля задля розроблення спільної антибулінгової програми, яку можна було б впроваджувати на державному рівні в усіх закладах освіти. Експерт директорату Міністерства освіти та науки Оксана Савицька анонсувала появу наказів міністерства щодо затвердження порядків реагування на випадки булінгу та застосування заходів виховного впливу й презентувала посібник "Попередження насильства в закладах освіти", розроблений громадською організацією "Здоров'я жінки і планування сім'ї".

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/326397>

117. **Сова О. Продовжуємо «переосвічуватись»** / Оксана Сова // Україна молода. — 2020. — 16 січ. (№ 5). — С. 2. Наведено інформацію про ухвалення Верховною Радою України в цілому законопроекту № 0901 про повну загальну середню освіту. Йдеться про законодавче підґрунтя для реформування системи загальної середньої освіти. Очікують, що вкотре змінене освітнє законодавство сприятиме підвищенню якості освіти та освітньої діяльності, зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу українців.

118. **Совсун І. Важливо пам'ятати, куда йдеш** / Інна Совсун // Дзеркало тижня. — 2019. — 27 груд. (№ 50). — С. 15. Йдеться про реформування вищої освіти. Зазначено, що реформа освіти як більшість

розтягнутих у часі реформ потребує періодичних імпульсів. У 2020 році підходить час для таких імпульсів руху. Наголошено, що реформувати освіту — це майже як будувати готичний собор (сотня років, може, й не знадобиться, але мине достатньо часу, щоб фокус уваги розсіявся, а бачення цілей і шляхів їх досягнення розмилося під тиском щоденних викликів та політичної кон'юнктури).

119. Соціально-педагогічна робота з неповнолітніми правопорушниками в Україні : практикум : навч.-метод. посіб. / Держ. вищ. навч. закл. Донбас. держ. пед. ун-т. — Слов'янськ, 2019. — 74 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802040** Посібник призначений для спеціалістів у галузі соціальної педагогіки та соціальної роботи : працівників служб у справах неповнолітніх, педагогів та вихователів притулків для неповнолітніх, працівників кримінальної міліції у справах неповнолітніх, працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

120. Сталий розвиток України, проблеми та шляхи їх подолання : міжнар. наук.-практ. конф. (14 - 15 листоп. 2019 р.) : матеріали доп. / ДВНЗ "Приазов. держ. техн. ун-т" ; [редкол.: О. В. Хаджинова та ін.]. — Маріуполь, 2019. — 474 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: А802251** Зі змісту: Роль освіти у досягненні цілей стійкого розвитку / Т. В. Горохова, М. Г. Конопльова. — С. 7-9; Проблеми фінансування вищої освіти в Україні та шляхи їх подолання / К. О. Серватовська. — С. 185-188; Інноваційні шляхи розвитку освітньої установи в сучасних умовах / Н. А. Дранга. — С. 426-427.

121. Стеблюк С. Сучасні тенденції професійної підготовки фахівців в умовах ступеневої освіти / С. Стеблюк // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини . — Умань, 2019. — Вип. 2. — С. 119-126. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15920-2(2019)**. Проаналізовано окремі законодавчі акти з означеного питання, сконцентровано увагу на наукових розвідках останніх років. Дослідження проведено на основі визначених нових ступенів та рівнів підготовки майбутніх фахівців. З'ясовано роль ступеневої освіти у підготовці майбутніх фахівців із підприємництва, торгівлі та

біржової діяльності. Визначено сучасні підходи до підготовки спеціалістів за ступеневою освітою, проаналізовано стан досліджуваної проблеми на прикладі окремих закладів освіти України. Запропоновано окремі технології навчання в процесі викладання економічних дисциплін. Текст: file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/znpudpu_2019_2_17.pdf

122. **STEM-освіта : уроки майбутнього** // ДС-експрес. — 2019. — 25 дек. (№ 52). — С. 6. *Йдеться про проведення 17 грудня 2019 року III Форуму директорів закладів загальної середньої освіти Сумської області "Сучасна школа – простір інноваційних можливостей", за ініціативи департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації. Форум став ефективним майданчиком для професійного спілкування керівників шкіл та відділів освіти з педагогами-новаторами з Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України. До уваги учасників заходу було презентовано виставку комп'ютерного обладнання для впровадження STEM-технологій, презентовано перші практичні результати роботи STEM-лабораторій.*

123. **Стець В. Проблемні аспекти та фактори готовності до інклюзивної освіти педагогів і батьків** / В. Стець // Проблеми гуманітар. наук : зб. наук. пр. / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — Дрогобич, 2018. — Вип. 43 : Серія : Психологія. — С.161-173. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14681-43 (психол.)** Проаналізовано найбільш проблемні аспекти психологічної готовності до інклюзивної освіти педагогів і батьків. Показано проблеми формування мотиваційно-ціннісного та когнітивного компонентів готовності у педагогів і батьків дітей з ОМЗ. Визначено деякі фактори, що впливають на формування психологічної готовності до інклюзії у педагогів і батьків.

124. **Стойчик Т. І. Інтеграційно-комунікативний вимір інформаційно-освітнього простору закладу професійної освіти** / Т.І. Стойчик // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. — Черкаси, 2018. — № 16. — С. 45-49. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18050-16(2018)**

Розглянуто зміст категорій середовище та простір, зроблено їх порівняльний аналіз. Визначено суть поняття освітній простір, де виділено навчальне середовище освітнього закладу як підсистему педагогічної системи. Досліджено поняття інформаційно-освітнє середовище та інформаційно-освітній простір закладу професійної освіти у інтеграційно-комунікаційному вимірі.

125. **Сучасні досягнення у науці та освіті** : зб. пр. XIV Міжнар. наук. конф., 26 верес. – 3 жовт. 2019 р., м. Нетанія, Ізраїль / [Nat. Council of Ukraine for Mechanism and Machine Science та ін. ; редкол.: В. П. Ройзман та ін.]. — Хмельницький : ХНУ, 2019. — 250 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: A801427** Зі змісту: *Сучасна освіта в Україні: переваги та недоліки / Т. П. Волотовська . – С. 79-83; Проблеми фінансового забезпечення професійної освіти / Л. А. Карташова, В. В. Калусенко. – С. 88-90; Опорні заклади освіти як центри децентралізованого управління – необхідність дослідження й моделювання / Л. М. Калініна, В. В. Лапінський, М. О. Топузов. – С. 90-93; Дидактичний менеджмент як система управління розвитком особистості учнів у процесі навчання / М. В. Опачко. – С. 96-100; Особливості цифрової освіти / Д. І. Дзвінчук, О. В. Качмар. – С. 134-138; Умови впровадження інтерактивних технологій у навчальний процес / С. Д. Постіл, Н. С. Козак. – С. 149-153; Досвід використання технології NI Lab VIEW навчальному процесі та науково-дослідницькій діяльності / А. В. Соломін, Г. В. Гетун. – С. 156-158; Новітні медіа освітні технології у вищій школі / Г. В. Онкович. – С. 160-164.*

126. **Тверда О. Чарка за тата, чарка за маму** / Олександра Тверда // Україна молода. — 2020. — 17 - 18 січ. (№ 5). — С. 14. *Йдеться про опитування, презентоване Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) про те, що 50 % українських підлітків мають досвід куріння, 86 % вживали алкоголь і 18 % пробували наркотики. «Результати опитування про вживання шкідливих речовин і різного роду залежностей спонукають нас критично оцінити соціальне середовище підлітків. Ми сподіваємося, що дослідження*

ESPAD і його дані по Україні врахують для розробки програм у сферах освіти і охорони здоров'я. Спираючись на ці підсумки, ми будемо продовжувати співпрацю з нашими партнерами заради майбутнього, де кожна дитина насолоджуватиметься якісним життям», — зазначила глава представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні Лотта Сільвандер. Текст: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3554/2006/142311/>

127. Ткачук Г. В. Організаційно-педагогічні умови та етапи впровадження змішаного навчання у закладах вищої освіти / Г. В. Ткачук // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. —Кропивницький, 2018. – Вип. 168. — С. 259-261. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168* Проаналізовано основні організаційно-педагогічні умови впровадження змішаного навчання у ЗВО. Визначено, що організаційні умови є стійкими управлінськими, матеріально-технічними, кадровими вимогами для успішної організації змішаного навчання та функціонування освітнього середовища. На основі організаційно-педагогічних умов визначено, що впровадження змішаного навчання потрібно здійснювати за такими етапами: визначення загальної стратегії організації змішаного навчального процесу, аналіз матеріально-технічної бази, побудова освітнього середовища, проектування змісту освіти з орієнтацією на компетентнісну модель фахівця, моніторинг ефективності впровадження компонентів змішаного навчання.

128. Толочко С. В. Сучасні моделі педагогічної професії в системі післядипломної освіти для сталого розвитку : навч.-метод. посіб. / С. В. Толочко. – Ніжин, 2019. – 312 с. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802070* Розкрито теоретичні та методичні засади розроблення моделей педагогічної професії в системі післядипломної освіти для сталого розвитку. Базовим матеріалом стали психолого-педагогічні дослідження відомих закордонних і вітчизняних фахівців, авторські розробки.

129. Томаз І. А. Професійна самореалізація викладача закладу вищої освіти – запорука якості освіти / І. А. Томаз // Наук. зап. каф.

педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т В. Н. Каразіна. — Харків, 2018. — Вип. 42. — С.160-167. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-42** *Розкрито становлення фахівця як процес прогресивної зміни особистості під впливом провідного педагогічного досвіду, професійної діяльності й особистісної активності, що спрямовані на самовдосконаленні та самореалізацію з метою досягнення сучасного рівня освіти. Відзначено, що вдосконалення професійної майстерності та розвиток творчого потенціалу, оволодіння інноваціями і прогресивними педагогічними технологіями врешті-решт підвищує ефективність і якість освітнього процесу.*

130. **Томаз І. А. Самостійна робота – запорука ефективності дистанційного навчання** / І. А. Томаз // Наук. зап. каф. педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2019. — Вип. 44.— С. 317-329. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-44** *Розкрито питання самостійної роботи студентів у межах дистанційного навчання. Підкреслено важливість уміння самостійно працювати, що передбачає самоосвіту студентів, індивідуальний підхід з боку викладачів. Наголош на діалоговій формі спілкування суб'єктів освітнього процесу та на ролі зворотнього зв'язку для обліку знань студентів.*

131. **Триває реєстрація педагогів, охочих пройти сертифікацію** // Голос України. — 2020. — 17 січ. (№ 9). — [Електронні дані]. *Йдеться про реєстрацію педагогів, які 2020 року братимуть участь у добровільній сертифікації. Зазначено, що згідно із Законом України "Про освіту", вчителі, які пройшли сертифікацію, мають отримувати доплати в розмірі 20 % посадового окладу протягом усього терміну дії сертифікату, тобто три роки.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/326399>

132. **Тушева В. В. Зміни парадигми наукової діяльності у контексті мистецької освіти** / В. В. Тушева // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 176. — С. 33-38. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-**

176 Обґрунтовано можливі трансформації парадигми наукової діяльності і парадигми педагогічної науки, які відображають зміни ідеологем, світоглядних парадигм і пріоритетів у суспільстві та культурі. Стверджено, що зміни парадигми наукової діяльності спричинюють в науково-освітньому просторі новий «науковий дискурс», таку доказову систему знань, для якої характерні складні, багатовекторні, антропні, синергетичні, міждисциплінарні, інтегративні способи осягнення соціокультурної дійсності, реалізація котрих вибудовується на принципі цілісності і стає домінантним у вивченні освітніх і мистецьких феноменів.

133. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 17 трав. 2019 р. / Регіон. навч. центр Всесвіт. мит. орг., Ун-т мит. справи та фінансів. — Дніпро, 2019. — 196 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: A800687** *Зі змісту: Психологічна служба в системі освіти України та Ізраїлю / Г. Б. Панфілова, С. В. Літвер. – С. 168-170.*

134. Федяєва В. Л. Батьки і Нова українська школа : шляхи партнерства / В. Л. Федяєва // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 173. — С. 58-61. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173***Окреслено шляхи побудови спільної роботи сім'ї та школи на партнерській взаємодії в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» (2016). Обґрунтовано необхідність постійної, системної роботи з батьками з використанням сучасних технологій їх навчання, формування у батьків практичних умінь і навичок роботи з дітьми через ігрові форми та діяльнісний підхід. Увагу акцентовано на необхідності вивчення батьками основних базових категорій Закону України «Про освіту» (2017) та Концепції «Нова українська школа» (2016), що дасть можливість підвищити рівень педагогічної компетентності батьків, усвідомити необхідність і своєчасність втілення освітніх інновацій в сучасну школу України.*

135. **Хаустова Є. Б. Організація відкритих інноваційних структур в закладах вищої освіти / Є. Б. Хаустова // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид.— Київ, 2018. – Вип. 3 (51). — С. 204-210. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 15801-3 (51) За результатами проведеного аналізу організаційних структур наукових парків різних ЗВО України розроблено загальну схему організації таких інноваційних структур. Серед заходів з удосконалення організації їх роботи можна виокремити : запровадження системи моніторингу та оцінювання результатів діяльності наукових парків, заохочування представників бізнесу до створення спільно із державою цільових фондів для стимулювання їх діяльності, зокрема популяризація ендавменту, забезпечення публічного висвітлення інформації щодо діяльності таких парків.***

136. **Худякова А. А. Вікові особливості формування моральної відповідальності учнівської молоді в сучасних умовах / А. А. Худякова // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. – Черкаси, 2018. – № 9. — С. 11-16. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 18050-9 (2018) Наведено аналіз поглядів дослідників з проблеми формування моральної відповідальності учнівської молоді за сучасних умов. Зроблено спробу виділити основні вікові особливості дітей старшого шкільного віку. Визначено, що в цьому віці дітям притаманний суперечливий характер. У старшому шкільному віці основним новоутворенням особистості є самосвідомість. Особливу увагу приділено психологічним особливостям та основним чинникам формування моральної відповідальності саме в старшому шкільному віці. Обґрунтовано думку про те, що в процесі формування моральної відповідальності учнівської молоді необхідно враховувати вікові особливості.***

137. **Цура С. Інститути укладатимуть договори з абітурієнтами / Соломія Цура // Газета по-українськи. — 2019. — 24 груд. (№ 100). — С. 1, 15. Зазначено, що університети з 2021 року видаватимуть випускникам дипломи довільної форми. Вказано, що неуніфіковані документи запроваджують, бо ВНЗ дають різну якість освіти. Щоб отримати диплом**

навчального закладу, студент має проходити лекції й семінари за освітньою програмою, яку слід акредитувати в незалежній агенції. За відсутності акредитації студент диплом не одержить. Учасники бойових дій можуть вступати на військові спеціальності без зовнішнього незалежного оцінювання, за результатами іспитів. Договори укладатимуть зі вступниками на контракт і на бюджет. Пропишуватимуть права й обов'язки ВНЗ і студентів. Також бакалаври здаватимуть зовнішнє незалежне оцінювання для вступу на магістратуру. Запроваджують новий термін – дуальна освіта (коли поєднують навчання у закладах освіти і підприємствах для здобуття кваліфікації). Текст:

<https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/ instituti-ukladatimut-dogovori-z-abituriyentami/944366>

138. **Чаговець А. І. Гармонійне виховання дітей у культурно-освітньому просторі закладу дошкільної освіти : методологія, теорія, практика** : монографія / А. І. Чаговець; КЗ "Харків. гуманітар.-пед. акад." Харків. обл. ради. – Харків, 2018. – 348 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А802487** *Висвітлено теоретико-методологічні основи гармонійного виховання дітей дошкільного віку в культурно-освітньому просторі ЗДО. Здійснено історико-педагогічний аналіз взаємодії фізичних і духовних складових. Розглянуто і проаналізовано теоретичну модель системи гармонійного виховання дітей 4 - 6 років у культурно-освітньому просторі ЗДО, що зорієнтована на повноцінній фізичній (цінносно-тілесний) та духовний (морально-етичний) розвиток дитини.*

139. **Чирчик С. Оптимізаційна модель діагностики якості вищої освіти** / Сергій Чирчик // Вища шк. — 2019. — № 9. — С. 71-77. *Представлено оптимізаційну модель діагностики формування професійної компетентності майбутніх фахівців з дизайну.*

140. **Что будет со школами в селах?** // Днепров. проспект. — 2019. — 19 дек. (№ 51). — С. 3. *Йдеться про те, що у селі якість навчання гірша, ніж у місті. Підлітки в українських селах помітно відстають в знаннях і*

навичках від однокласників, які навчаються в містах. Різниця становить більше ніж 2, 5 року навчання, а в математиці – три. Про це свідчать результати міжнародного дослідження якості освіти PISA. Щоб вирівняти якість освіти, в Україні створюють опорні школи. Це великі школи, де навчаються не менше 200 дітей. Решта закладу стануть філіями великих шкіл – це, в основному, початкові (I – IV класи) або базові (з навчанням по IX клас). Опорна школа – це головна школа громади. Всі інші школи в ОТГ входять в її склад. Вона найбільша, в ній є сучасна матеріально-технічна база і швидкісний Wi-Fi. Опорна школа повинна бути на 100 % доступною для учнів з інвалідністю. Зараз в Україні створено мережу з 840 опорних шкіл, і цей процес триває.

141. **Шапоренко О. І. Механізми державного регулювання фінансово-економічної діяльності вищих навчальних закладів / О. І. Шапоренко // Вчені зап. Ун-ту "КРОК" : міжнар. фах. вид. — Київ, 2018. — Вип. 4 (52). — С.140-147. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп15801-4(52)**
Обгрунтовано необхідність вдосконалення фінансово-економічних механізмів державного регулювання діяльності ВНЗ, зокрема використання стратегічних підходів в плануванні освітньої діяльності ВНЗ. Зазначено, що для забезпечення стійкого розвитку ВНЗ необхідно регулювати грошові потоки для отримання стабільних фінансових результатів і створення бази для їх збільшення в майбутньому. Особливо актуальною є розробка цінової політики ВНЗ та інвестування інноваційної діяльності, що дозволяє реально підвищити якість освітнього процесу, конкурентоспроможність випускників і ВНЗ в цілому.

142. **Шевченко С. Розвиток навчально-виховних закладів для дітей із особливими освітніми потребами в умовах незалежної України (1991 - 2000 рр.) / С. Шевченко // Пед. освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України. — Кам'янець-Подільський, 2019. — Вип. 26 (1), ч. 1. — С. 216-221. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17118-26/1(1)**
Проаналізовано розвиток

спеціальних навчально-виховних закладів для дітей із особливими потребами. Наведено їх статистику. Розкрито характер діяльності досліджуваних спеціальних закладів в умовах незалежної України (1991 - 2000). Доведено, що зміст і стан роботи початкової та середньої освіти спеціальних шкіл був спрямований на умови відродження, збереження культури та рідної мови дітей із особливими потребами, гарантуванні рівності здобуття знань, умінь і навичок.

143. **Шрамко О. І. Мистецька освіта і духовність українства / О. І. Шрамко // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 176. — С. 154-158. — Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-176** Стаття присвячена актуальній проблемі духовного оновлення вітчизняного суспільства й ролі мистецької освіти у процесі становлення духовності українства. Виокремлюючи морально-ціннісний компонент як квінтесенцію поняття духовності, розглянуто емотивну й моральнісну складові мистецтва як визначального чинника впливу на духовний світ людини й ефективності мистецької освіти у процесі становлення духовності українства.

144. **Що їдять наші школярі // Уряд. кур'єр. — 2020. — 14 січ. (№ 6). — С. 1, 4.** Надано інформацію про звернення громадян на урядову "гарячу лінію" з питань, пов'язаних з організацією харчування у загальноосвітніх навчальних закладах: щодо безоплатного харчування для дітей з багатодітних та малозабезпечених родин й дітей з інвалідністю, нестачі фінансування тощо. Також надійшли скарги на неналежне та неякісне харчування. Зазначено, що під час селекторної наради в листопаді 2019 року Прем'єр-міністр Олексій Гончарук доручив профільним міністерствам та керівникам областей у стислий термін підготувати реалістичний план забезпечення належної організації безпечного та якісного харчування в закладах освіти. Глава уряду акцентував увагу на необхідності визначення переліку дітей, яким рекомендовано безглютенову та безлактозну дієту. А в 2020 року у Києві запроваджено нові тендерні умови для замовлення послуг

організації харчування у школах – відтепер районні управління освіти як замовники послуги шкільного харчування матимуть уніфіковані стандарти в усьому місті. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/sho-yidyat-nashi-shkolyari>.

145. **Якименко С. І. Формування життєвої компетентності старшокласників у позаурочній діяльності** : монографія / С. І. Якименко, В. І. Дячук. – Київ, 2019. – 224 с. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 802674** *Розглянуто теоретичні і методичні основи формування життєвої компетентності старшокласників у позаурочній діяльності та представлено концептуальні моделі і тенденції генезису тлумачення поняття "життєва компетентність".*

146. **Яценко В. В. Тайм-менеджмент в організації навчальної діяльності студентів закладів вищої освіти** / В. В. Яценко // Наук. зап. каф. педагогіки: зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2018. – Вип. 42. — С.160-167. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398- 42** *Розглянуто теоретичні основи поняття технології «тайм-менеджменту», розкрито її сутність в організації навчальної діяльності студентів ЗВО. Проведено анкетування та виявлено результати. Розроблено пам'ятку з управління часом для студентів. Зазначено, що у професійній підготовці майбутніх фахівців необхідно враховувати ті фактори, які впливають на успішне становлення особистості студента у ЗВО.*

Освіта в зарубіжних країнах

147. **Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України** : зб. матеріалів [III] Всеукр. круглого столу з міжнар. участю, (29 жовт. 2019 р.) / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури, [Каф. основ проф. навчання]. — Київ, 2019. —297 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці : А801972** *Зі змісту: Професійна освіта в країнах Латинської Америки / О. А. Жижко. – С. 10-14.*

148. **Бельмаз Я. М. Викладацьке портфоліо як один з провідних методів професійного розвитку викладачів вищої школи США** / Я. М. Бельмаз // Наук. зап. каф. педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2018. — Вип. 42. — С.160-167. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398- 42** Зазначено, що портфоліо викладача – це певний етап його професійного розвитку. Створення та використання портфоліо у ЗВО України є об'єктивною необхідністю сьогодення. Розкрито розуміння поняття «викладацьке портфоліо» американськими науковцями (Дж. Мюррей, Ф. Урбах, К. О'Нейл, А. Райт).

149. **Вагіна О. М. Національні освітні традиції Фінляндії у контексті європейської освіти** / О. М. Вагіна // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральн. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С.227-229 . — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174** Розглянуто й охарактеризовано принципи сучасної системи освіти Фінляндії, ефективність її організації, розкрито передумови становлення особистісного потенціалу школяра та можливостей його реалізації під час вибору майбутньої професії.

150. **Інноваційні стратегії освітнього процесу: світовий досвід** / Е. Лузік, Л. Дибкова, А. Кокарєва, Л. Хоменко-Семенова // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 1(14). — С. 64-71. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17030-1(14)**. Досліджено проблему інноваційних стратегій в освіті зокрема, структуру, форми і методи навчання. Здійснено аналіз національних та міжнародних стратегій, що охоплюють інновації в освіті, як системи, що сприяє розвитку інноваційних навичок в економіці та суспільстві, а саме розвитку критичного мислення, креативності і творчості, на додаток до сильних суб'єктних, соціальних і емоційних навичок, що є ключем до успіху інновацій. Зазначено, що без широкої і широко поширеної культури оцінювання інновації в освіті залишатимуться на рівні добре продуманих, але ізольованих новаторських зусиль; освіта має також ключове відношення до

інновацій у цілому як система, що розвиває навички інновацій в економіці та суспільстві.

151. Котова А. В. Становлення дистанційної освіти у закладах вищої освіти Канади / А. В. Котова, В. М. Сердюк // Наук. зап. каф.педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. — Харків, 2019. — Вип. 44.— С. 151-158. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-44* Статтю присвячено становленню дистанційної освіти у закладах вищої освіти Канади. Установлено, що основною формою набуття знань у форматі дистанційної освіти була самостійна робота студентів, яка полягала у виконанні завдань; також для полегшення засвоєння студентами знань у країні було започатковано освітні радіопередачі та телевізійні канали. Підходи до організації дистанційної освіти у Канаді змінилися наприкінці 1990-х років, коли Інтернет набув масового розповсюдження.

152. Кучай Т. П. Вивчення досвіду США в сфері інклюзивної освіти / Т. П. Кучай // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 178. — С. 40-42. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178* Зазначено, що сучасна політика США, що проводиться в галузі спеціальної освіти, полягає в пропозиції злиття масової і спеціальної освіти. Пропонується три основні підходи цього злиття : "Основний напрямок", "Ініціатива масової освіти", "Включення". Ці підходи викликають жваву дискусію і суперечки в галузі спеціальної освіти. У рамках інклюзивного підходу в США кожна школа чи установа ще на етапі планування своєї діяльності, освітніх програм враховує очікувані можливі потреби всіх учнів з їх індивідуальними потребами, розробляючи так званий Індивідуальний план освіти.

153. Моторіна В. Г. Проблема впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх навчальних закладах (досвід Туреччини) / В. Г. Моторіна, З. П. Соловей // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. – Вип. 168. — С. 160-163. – *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168* Розглянуто

проблеми впровадження STEM-освіти як міждисциплінарної системи навчання, що має забезпечувати інтеграцію науки, технології, інженерії та математики, виявлення пізнавальних здібностей особистості та їх розвиток у загальноосвітніх навчальних закладах Туреччини. Здійснено аналіз науково-педагогічних досліджень учених Туреччини щодо впровадження STEM-освіти та виокремлено позитивний досвід для реформування системи освіти України у напрямі застосування STEM орієнтованого підходу. Основними стратегіями щодо впровадження stem-освіти в Туреччині, які можливо інтегрувати в систему освіти України, є створення навчальних центрів і ВНЗ, орієнтованих на STEM -освіту, які повинні співпрацювати із загальноосвітніми школами і бути доступним для всіх учнів і педагогів в країні.

154. **Орос І. І. Організація освіти дорослих у Франції та Бельгії** / І. І. Орос // Наук. зап. каф.педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. — Харків, 2019. — Вип. 44.— С. 224-236. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-44** *Охарактеризовано організацію освіти дорослих у Франції та Бельгії. Виділено особливості нової форми організації неперервної професійної освіти дорослих у Франції – освітньої структури ГРЕТА; виявлено, на чому базується навчання функціональної грамотності дорослих Бельгії.*

155. **Орос І. І. Підготовка фахівців із соціальної роботи для людей похилого віку у Великій Британії** / І.І. Орос // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 178. — С.56-60. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178** *Наведено приклади підготовки фахівців із соціальної роботи в університетах країн Сполученого Королівства. Досвід роботи групи соціальної роботи та інтереси викладачів включають предмети : фізичне та емоційне благополуччя дітей; захист дітей, стать та насильство в сім'ї; люди та здоров'я; роль влади у захисті дітей; батьківство; робота з людьми, які мають фізичні вади та труднощі у навчанні; спілкування та*

міжпрофесійне навчання. Підготовка педагогічного персоналу для навчання дорослих здійснюється у Великій Британії на основі підходу до рольових позицій педагога-андрагога та відповідно до стратегії дослідження у сфері соціальної роботи у ЗВО 2006 - 2020 рр. та стратегії розвитку на 2017 - 2023 рр.

156. Орос І. І. Підходи до здійснення освіти дорослих у Великій Британії / І. І. Орос // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С.12-17 .
– Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173 З'ясовано роль освіти дорослих, яка визначається піднесенням її суспільної значущості і цінності, змінами в умовах діяльності людей упродовж життя, а також певними віковими, психологічними, соціальними особливостями дорослих. Досліджено загальнодидактичні підходи до роботи з дорослими учнями у Великій Британії. Зазначено, що в рамках освіти Великої Британії використовуються різноманітні підходи до роботи з дорослими учнями: специфічні (психологічні, соціологічні, феноменологічні) й загальнодидактичні (діяльнісний, компетентнісний, синергетичний, андрагогічний, інформаційний, індивідуальний, диференційований та ін.).

157. Панич Г. А. Концептуальні положення становлення та розвитку вищої освіти у контексті полікультурної нації (на прикладі США) / Г. А. Панич // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 174. — С. 207-211 .
– Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-174 Викладено сутність основних концептуальних положень становлення та розвитку вищої освіти в контексті розвитку полікультурної нації на прикладі Сполучених Штатів Америки. Виокремлено основні філософські концепції становлення та розвитку вищої освіти в контексті розвитку багатокультурної спільноти США. Виявлено, що важливу роль у розвитку вищої професійної освіти у США відіграли філософські концепції ідеалізму, реалізму, позитивізму, гуманізму, екзистенціалізму, матеріалізму, утилітаризму, прагматизму,

інструменталізму, конструктивізму, популізму та прогресизму. Головними концепціями становлення освіти у США стали теорії утилітаризму та прагматизму, в основі яких лежить принцип корисності. У подальшому це дало поштовх до створення доступної для всіх верств населення (незалежно від соціального статусу, раси, статі) дійсно народної освіти, якому суттєвим чином сприяли і демократичні реформи, ініційовані урядом країни.

158. Радул О. С. Актуальні проблеми виховання в сучасному світі / О. С. Радул // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 178. — С.12-16. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-178** *Висвітлено пріоритетні аспекти виховання дітей та молоді у розвинених країнах світу.*

159. Сакунова Г. В. STEM-освіта : зарубіжний досвід та перспективи розвитку в Україні / Г. В. Сакунова, І. О. Мороз // Наук. зап. Серія : Пед. науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 168. — С. 204-208. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-168** *Розглянуто сутність STEM-освіти, переваги та недоліки впровадження STEM в освітній процес, проаналізовано зарубіжний досвід інтеграції STEM-освіти та сучасні перспективи вітчизняної науки й освіти з цього напрямку. Відзначено, що одним із пріоритетних напрямів модернізації освіти в Україні є STEM у навчанні, який базується на міждисциплінарному підході та навчально-проектній діяльності при вивченні природничо-математичних та інженерно-технічних дисциплін. Реформування освіти та Концепція Нової української школи дозволять створювати інтегровані уроки, предмети чи курси із використанням STEM-підходу. Наголошено на важливості STEM-освіти для «нової економіки» як рушійної сили у побудові конкурентоспроможної держави у світовому просторі й перспективного розвитку науки та технологій.*

160. Скальські Д. Інклюзія у фізкультурній освіті країн-членів ЄС / Д. Скальські // Наук. зап. Серія : Пед науки / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. — Кропивницький, 2018. — Вип. 173. — С.173-176 . —

Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп14199-173 Проаналізовано стан і перспективи інклюзивної фізкультурної освіти у країнах Європейського Союзу. Зазначено, що системи спеціального навчання створені з метою піклування про дітей, для яких необхідно забезпечувати спеціальні можливості і додаткову підтримку. Раніше таке навчання здійснювалося виключно у спеціальних навчальних закладах, які функціонують і зараз, проте за останні понад п'ятдесят років все нагальнішою стає потреба у створенні умов для навчання дітей з особливими потребами у загальноосвітніх школах.

161. **Шевченко Ж. М. Підготовка соціальних працівників у Польщі як історико-педагогічна проблема / Ж. М. Шевченко // Наук. зап. каф.педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. — Харків, 2019. — Вип. 44.— С. 364-374. – Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14398-44** Актуалізовано необхідність історико-педагогічного дослідження з проблеми практичної підготовки соціальних працівників у вищій школі Польщі з метою творчого впровадження цього позитивного досвіду для вищої школи України та здійснено аналіз стану дослідження проблеми в наукових джерелах.

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

21 січня 2020р